

NAVASART

ORGANO DE LA U. G. ARMENIA DE CULTURA FISICA

ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ Հ. Մ. Լ. Մ.-ի
ՑՈՒԽՈՒԱՐ 1958

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ճորժ Մարտիկեան եւ Արար աշխարհ	1	
Հայաստան	2	
1960ի Հոռոմի Ազմիպիականի մախօրեակին Սթենլի ԿԱՑՔԻՐ	5	
Մտածումներ	7	
Ասեմագրութիւն Հ.Մ.Ը.Մ. ի Յունաստանի Յօրդ Պատգմ. Ժողով Հ.Մ.Ը.Մ. ի սկառատմերու ճրդ Բամակումը	8	
ՀԱԻԱՐԻՇ ԳՀՆԹ. ՄԵՀՐԱՊԵԱՆ	12	
Հայ Գայլիկը	ԿԱՐՊԻՍ ՑԵՐ ՄԵՍՐՈՊԻԱՆ	19
Սկառատութիւնը	Մ. ԵԱՆՑԻԵԱՆ	21
Es nuestra hora	EDITORIAL	25
Estudios sobre Armenia	RAFFI MIRAKIAN	26
De mis memorias	GARO SHAHINIAN	27
De nuestra juventud		29
El entrenamiento en el deportista		30
Orientaciones a los padres	RAFFI MIRAKIAN	31
Vivir para comer, no; comer bien, sí		33
En el Amateurismo	A. SELZA LOZANO	35
El sacrificio de la fama		37
William Saroyan	A. C. A.	38

ՑԱԽԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Վերքերս, մեր վերքերան եղբայր Արտաշէս Սարգիսիս, դժբախտ արկածի մը հետեւանքավ, կորսօնուց իր սիրելի հօրեղբայր՝ Յօվի. Սիմանեան։ Այս տիսուր տարին խորապէս կը վշտակցինք իրեն եւ իր բոլոր պարագաներուն։

Նմանապէս, մեր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնենք մեր հաւատարիմ բարեկամ Թրիստմանին, իր քամկացին տիկնոց վաղաժամ մահուան առքիւ։

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ե. ՑԱՐԻ, ԹԻՒ ԱՅ

ՅՈՒՆԻԿԱՐ 1058

ՊՈՒԵՆՈՒ ԱՅՐԵՍ

ՃՈՐՃ ՄԱՐՏԻՒԵԱՆ ԵՒ ԱՐԵԲ ԱՇԽԵՐ

— —

Այս շաբաթ, Սան Ֆրանսիլոռոյի եղիպտական ընդհ. Հիւպատոսը՝ Ասպատէլ Մոնէքմ էլ Առուարի, մանելով Օմար Խայեամ ճաշարանը, մօտեցաւ մարդու մը, որ կը պատարգէր, սեղմեց անոր մեռքը, չնորհաւորեց դայն եւ կուրծքէն կարսեց նախագահ Կամալ Ալպէլ Նասրը կողմէ պարզեւարուած Արժանեաց շքանշանը, առ ի զնահատութիւն այն ծառայութիւններուն, զորս պարզեւառուն մատուցած էր Եղիպտոսի եւ Եղիպտացիներուն:

Թիսուն միլիոն զրօնաշրջիկներ, որոնք ամէն տարի Սան Ֆրանսիլոց կ'այցելեն, կը ճանչնան այս մարդը Ոմանք պատեհութիւն ունեցած են զի՞նք տիսնելու, ուսանք լսած են իր մասին կամ մտած են իր Օմար Խայեամ հաստատութիւնը, ուրիշներ կարդացած են մէկ կամ միւսը այն հինգ գիրքերէն, որոնք դրուած են իր մասին եւ կը վաճառուին բոլոր գրատուններուն մէջ:

Ան երեւելիներէն մէկն է Խաղաղականի «Հարս գաղաքին՝ Սան Ֆրանսիլոյի, որ 20 բուրներու վրայ ևկը պարէն ոսկի փայլակներու, փառքի եւ զեղեցկութեան մէջ»:

Այդ մարդը ճորճ Մարտիկեանն է:

Եկտադարձ ակնարկով կը տեսնեմ, որ երբ հայերը նսխագր դարձած թուրքերու ստորադասութեան զգացումին, եւ որուն Եկտեւանքով թուրքիոյ հայ բնակչութիւնը ենթարկուեցաւ չարչարանքի, կեղեգումի եւ կոտորածի, զենուատի հայր՝ ճորճ Մարտիկեան՝ ակնատես եղաւ իր ծնողքի անկութիւնուղումին, փախաւ այդ դժոխքէն եւ ապաստան գտաւ Եղիպտոսի մէջ, նեղոսի բարերաստիկ եւ հիւրնկալ ափերուն վրայ: Այստեղ ոչ միայն շնախատուեցաւ եւ չհալածուեցաւ, այլև վայելեց Եղիպտոսի սէրը, բարիքն ու հոգածութիւնը եւ անոր ժողովուրդին Փատուն հիւրընկալութիւնը՝ հանդէպ տարագիր հայութեան: Այսպիսով Եղիպտոսի նէրը ողողեց ճորճ Մարտիկեանի սիրտը:

Ճորճ Մարտիկեան փառատենչիկ երթասարդ էր: Առաջին առթիւ իսկ էլ գդալէր հանիք իր երազին՝ մէկը ըլլաւ: Ան ծառայութիւն ըրաւ այն չոգե-

նույին մէջ, որ զինք տարաւ աղմկայոյզ քաղաքը՝ նիւ Եորք, ուր տքնեցաւ իր ապրուստին համար։ Բայց Ամերիկա գացած չէր ապրելու համար։ Իր բարձր նպատակը զինք ժղեց Երթալ Սան Ֆրանսիսքօ՝ գեղեցկութեան, ոսկի լոյսի եւ յոյսի ոստանը։ Իր նոր կեանքը սկսաւ մէն տոյար վարձքով, ու ճաշարանի մը մէջ պնակ լուալ։ Շնորհիւ իր պարկեշտութեան եւ ժրացանութեան, իր շարաթականը բարձրացաւ նախ 12, ապա՝ 125 տոյարի։ Տասնրէնդ ատրի եաք կրցաւ զնել այդ ճաշարանը, որու տեղ հիմնեց ամբողջ Ամերիկայի ամենանշանաւոր ճաշարանը։ Օմար Խայեամը։ Ան միակն է, որ կր պատրաստէ հռչակաւոր շամփուրի խորոված եւ արեւելիան կերակուր ներու բոլոր տեսակները։

Ճորճ Մարտիկեան աստիճանաբար դարձաւ միլիոնատէր։ Այժմ ան տէրն է հեռատեսիլի կայանի մը, երկու մեծ ապարակներու, քարիւղ պարունակող հորերու։ Նաեւ տնօրինն է տնասնաբուծական ձեռնարկի մը։ Հոկիչն է ամերիկեան բնանակի պարենաւորման եւ մտերիմ բարեկամը՝ նախագահ Այզըն-հառլըրի։

Աւելի՛ն. ան պերճախօս հուետոր մըն է։

ԶԿայ Եգիպտացի մը, որ այցելած ըլլայ Սան Ֆրանսիսքօ եւ չյիշէ Ճորճ Մարտիկեանն ու իր լիարուն պատուսիրութիւնը։

Ճորճ Մարտիկեան հպարտ է, որ Եգիպտոսի մատէն է, ներկայացուցիչը։ Երբ իմանայ, որ Եգիպտացի ես, անմիջապէս իր հիւրը կը գառնաւ։ Վերջը իր անձնական ագարակին մէջ հիւրասիրեց հինգ հարիւր արար ուսանուին, որոնք հաւաքուած էին Ս. Ֆրանսիսքօ՝ արար ուսանողներու տարեկան համագումարին համար։

Ենո կը յիշեմ այս օրը, եբբ լսեց թէ ես նիւ Եորք հասած եմ, տառերկու յամ թուշելով նիւ Եորք եկաւ զիս Սան Ֆրանսիսքօ Հրաւիրելու, որպէսզի Եգիպտոսի մասին դասախոսեմ ամբողջ Ամերիկայի մեծագոյն սրահին՝ «Քառոնեկի Հով»ի մէջ։ Խոստում կատարելով, եբբ Հոն Հառայ, ամբողջովին իմ տրամադրութեանս տակ դրաւ իր անձնական քարտուղարը, տեւարար ինծի ընկերանալու եւ դիւրաղներու համար առաքելութիւնս։ Բացի այդ՝ բաղդամթիւ ընդունելութիւններ սարքեց, իսկ մեկնումիս օրը, ինծի ուղեկցիաւ օդակայան եւ իր բարեմաղթութիւններուն հետ՝ ինծի տուաւ նուէրներ։

Ինչ որ ըրաւ ինծի, մէշտ ըրած է բոլոր Եգիպտացիներուն։

Հետեւարար, նախագահ Ապտէլ Նասրըի գնահատանքը Մարտիկեանի հանդէպ, իրականութեան մէջ, զնահատանք է բոլոր այն հայերուն հանդէպ, որոնք ճանչցած են Եգիպտոսը եւ անոր կապուած են նուիրումով։

“Անրամ”
1958 Յունիուր 23

ԿԱՄԱԼ ԷԼ ՄԱԼԱԽ

— — —

ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐ

Սիրե՛լ, դարմանն է ամենայնի։

* * *

Տէ. Ռ.

Փորձառարար զիտեմ, որ ազնիւ հարարութիւնը գօրաւորմերուն եւ կայողներուն համար իթան մըն առաջնորդութիւն համար ալ կարծանման պատճառ։

Մ. ՌԻԿԼ ՌՈՒ

16-59 61-97
Digitized by G.R.A.R. @ G.R.A.R. 61-97

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Դեկտ. 8ին, կիրակի օր, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը առաջին անդամ ըլլալով պատարագած եւ քարոզած է Երեւանի Ս. Սարգիս եկեղեցին հոժ բազմութեան մը ներկայութեամբ:

* * *

Զանգեղուրի Արծուանիկ մարդաշատ դիւղը 1940 թուականէն ի վեր երկրորդական վարդարան ունի, մինչեւ այսօր 1255 շրջանաւարտ տուած է: Ասիկա այն գիւղն է, որը 81 տարի առաջ անմահն Բաֆֆի այցելած եւ շատ գէշ տպաւորուած էր, քանզի հոն զրածանաչ մարդու հանդիպած չէր:

Արծուանիկի թղթակիցը կը զրէ, որ եթէ սիրելի Բաֆֆին կենդանանար եւ մեր գիւղը նորէն այցելէր. մենք ճակատարաց իրեն կը ցուցնէինք մեր գրագէտները, գրագարանները եւ անոնց մէջ պահուած նաեւ իր գրած գիրքերը:

* * *

Նորաշէն գիւղին մէջ վերջերս հաստատուած է 72 բարձրախօս: Մօսերս 150 բարձրախօս եւս պիտի տեղաւորուի Սարչափեա գիւղին մէջ: Վերջին մէկուկէս տարուան ընթացքին, շրջանին մէջ հաստատուած ուստիօ կէտերուն քանակը չորս հարիւրէն աւելի է:

* * *

Միասնիկեանի անուան քիմիական հիմնարկութիւնը ստացած է փայտայայ տուներ: Երկարատեւ վարկով պիտի ծալիք բանուորներուն եւ ծառայողներուն: Այդ առևները գնողներուն արամագրուած է ձրի հող:

* * *

Դիլիջանի Ղ. Աղայեան անուան Համբային գրադարանը ունէ 45.000 դիրք, ամէն օր 250-300 բնթերցովներ կ'այցելեն: Գրադարանը կը ստանայ քառասուն տեսակ թերթ:

* * *

Իր ծննդեան վաթունամեւակին առթիւ, Սովիէթ Միութեան Մարտահախտ Յովհաննէս Բաղրամեան արժանացած է Լենինեան շքանշանի:

* * *

Եղիշէ ԶԱՐԵՆՑԻ ԵՐԿԵՐՈՒՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանի Գրողներու Միութեան պաշտօնաթերթը կը հաղորդէ, թէ ողեասկոն գրագարանին մէջ պահուած են Զարենցի տաեղծագործութիւնները, որնք լոյս անսած են պարբերականներու մէջ եւ առանձին գիրքերով: «Անձեռնմխելի Փոնտիին» մէջ կը դանուի 1912ին Թիֆլիսի մէջ «Պատանի» պարեկիքը, որը Եղիշէ Սովորովնեան ստորագրութեամբ տպուած է բանաստեղծին «Տիրագալւար աղջկան» անվերագիր փոքրիկ քերթուածը: Այստեղ կը դանուին նաեւ 1915ին Թիֆլիսի մէջ «Հրատարակուած «Կապուտաշեայ Հայրենիք» բանաստեղծութիւնը, 1917ին Մոսկուայի մէջ «Հրատարակուած «Ծիծամ» քերթուածներու գրքոյիր եւ «Առմա» բանաստեղծութիւնը, որ գրուած է 1918ին:

1922ին Մոսկուայի մէջ հրատարակուած են բանաստեղծութիւններու երկու հատորները՝ լոնք անզտանի գարձած են: Այս բոլորէն զամանակութիւնը, իր նամքով կը պահուին նաեւ աարբեր ժամանակներու եւ երկիրներու մէջ հրատարակուած Զարենցի գործերը:

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Վեցերորդ ՀՆԳԱՄԵԱԿԻՆՆ համար (1956-1960) գծուած ծրագրին համաձայն Հայաստանի համախառն արտադրութիւնը պիտի աւելինայ 1.7 անգամ, ելեկորական ուժ՝ 1.3, Հանքային պարաբռանիթ՝ 1.6, կրաղիւս՝ երկու, խաղողի գինի՝ 1.4, հօշերի կաշ՝ մէկուկէս անգամ։ Այս հնգամեակինն պիտի վերջանայ նաև Սեւան Հրազդանի ջրավեկտրակայաններու շինուաթիւնը եւ պիտի ձեռնարկուի Տաթևի ջրահեկտրակայանի կառուցման։ Նըմանապէս, պիտի ջնուին մետաքսի, պահածոներու եւ այլ գործարաններ։ Գիւղատեսական մարդին մէջ, 1960ին, 1955ի համեմատութեամբ հացատիկի արտադրութիւնը պիտի աւելինայ մէկուկէս անգամ, միսը՝ 2.1, կաթը՝ 2.2, բուրդը՝ 1.8։ Զարկ պիտի տրուի այլենդործութեան, խաղողի մշակութեան եւ բամբակագործութեան։ 39 հազար հեկտար տարածութեան վրայ պիտի կառուցուի ոռոգմանց ցանց։

* * *

ՍՏԵՓԱՆԱԽԱՆԻ մէջ հիմնուած է փորձակայան մը, որ պիտի զբաղի սերմանարութութեան եւ մշակութեան զանազան հարցերով։ Կայանին չէնքին շինութիւնը մօտ ատենէն պիտի վերջանայ՝ 45 հեկտար հողամասի վրայ։

* * *

ՄԱՅՐՄԱՔԱՂԱՔԻ թեթև արդինաբերութեան սրահին մէջ բացուած է ուսանողներու արտադրութեանց ցուցահանդէս մը։

* * *

ԵՐԵՒԱՆԻ մէջ մարգական «Ապարատակ» ընկերութիւնը կազմակերպած էր շարք մը մրցումներ, որոնց կը մասնակցէին Երեւանի, Լենինականի, Կիրովականի, Ստեփանաւանի, Ալավերդիի եւ Դիլիջանի 150 ներկայացուցիչները։ Մարգական այս հանդիպումը մէծ հետաքրքրութիւն ստեղծած է Հայաստանի մայրաքաղաքին մէջ։

* * *

ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԱՐԶԱԴԱՇՏԸ

Երեւանի պետական մարզադաշտը կամ սդատիոնը, հայկական ճարտարապետութեան կողողներն է։

Ան կը գտնուի Երեւանի հարաւարեւելեան կողմը։ Նորքի ծառապատ եւ զեղատեսիլ լանջերուն ստորատը, լաւագէս պաշտպանուած քամիներէն։

Մարզադաշտի թրիպիւններուն վրայ կրնան նստիլ 26.000 հանդիսատեսներ եւ լաւագոյն դիմուլ բոլոր մրցումները։

Միջազգային չափեր ունեցող կանաչապատ խաղադաշտը շրջապատուած է չորս հարիւր մեզդր երկարութեամբ վազքուղիվ, որ եզերուած է Հանդիսականները մարզական բաժանմունքէն բաժնող ցանկապատով։

Խաղադաշտի հարաւային եւ հրաւային ճայրերը, կիսաշրջանաձեւ հատուածներու մէջ լատեհուած են վոլիպոլի եւ պասքէթպոլի սարքաւորումները։ Ինչպէս նաև բարձրութիւն, երկայնութիւն ցատկելու, գունտ, սկաւառակ եւ նիզակ արձակելու եւ ձողով բարձրութիւն ցատկելու յարմար վայրերը։

Արեւմտեան մասին մէջ կառուցուած են յատուկ օթեակներ հիւրերու, թղթակիցներու եւ բարձրաստիճան անձնաւորութեանց համար։ Ունի ուսիրհանգոյց՝ ուստիուհանգորդումներու համար։

Մշատիոնի բոլոր ճակատները զարդարուած են հայկական ճարտարապետութեան մոթիֆներով։

1960-Ի ՀՈՒՄԻ ՌԵՎՈՐԻԱԿԱՆԻ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ

Գրեց՝ ՍԹԵՆԼԻ ԿԱԾՖՈՐԻ

ԵՐՐ դուք կենաք Հռոմի Քոլոսիումին աւերակներուն միջեւ, կէս գիշերեն, ինչպէս կ'ըսէ հին առասպելը՝ վստահաբար պիտի լոէք գժողային ճիշերը առաջին քրիստոնեայ նահատակներուն եւ շաշինը՝ իրենց շղթաներուն։

Սակայն տոկէ քառտառուն ամիսներ վերջ՝ անշուշտ եթէ բախտաւորութիւնը ունենաց տոմսակ մը գտնելու՝ կէս գիշերին, դուք պիտի լոէք խոնչիւնը և հեծիւնը 20րդ դարու ողիմպիական ըմբիշներուն։

Փոխանակ Հռոմէական թուքածածկ կայսրերուն՝ բազմած կրկէսի իրենց մարմարեայ դահերուն վրայ՝ հոն պիտի ըլլան պապացող հանդիսատեսներ, ձերմակ վկնոցներով եւ քանացքներով, գոհարազարդուած եւ մուշտակեայ գիտարկներով։

Քոլոսիումի ծրագիրը՝ 1960ի ողիմպիական ըմբշամարտի մրցաշարքին՝ մէկն է այն բազմաթիւ անակնկաններէն զորս իտալիոյ Միջազգային Ողիմպիականի Յանձնախումբը (ՔՄՆԻ) կը պատրաստէ 6300 մարզիկներու եւ 150 հազար հանդիսատեսներու համար։

Յանձնախումբի անդամները նախապէս ծրագրած էին բոնցքամարտի եւ ըմբշամարտի բոլոր մրցումները կատարել փշրուած ու մոխրագոյն սիներով Քոլոսիումին մէջ։ Բայց հետապային չեղեալ համարեցին այդ ծրագիրը երբ հնագէտներ դիտել տուին թէ մեծ վնասներ կրնային պատաշէիլ Քոլոսիումի այդ հնագարեան արձաններուն։ Ճարտարագէտներ՝ արտօնութիւն տուին մէկ դիշերուան եւ սահմանափակ թիւով հանդիսատեսներու համար միայն։

Սակայն, ուրիշ Հռոմէական գեղատեսիլ վայրէր ալ կրնան ծառայել որպէս գետին Հռոմի Ողիմպիական խաղերուն, որոնք տեղի պիտի ունենան 25 Օդուստոսին մինչեւ 11 Սեպտեմբեր։

Լմբշամարտի կօշիկները կանխորոք պիտի ցուցադրուին հին Պաղլիքա ար Մասենցոյի մէջ, Քոլոսիումի անկիւնին վրայ։ Դաշտային խաղերը եւ վազքի մրցումները տեղի պիտի ունենան երկու հազար տարուան հնութիւն աւեցող Սիրիո Մասիմոյի մէջ, ուր ժամանակին կառարշաներ կը պանծացընէին Հռոմէական տօնախմբութիւնները։

Նշանաւոր մարաթոնը պիտի կատարուի ջահերու լոյսին տակ, Աֆիան ճամբուն սալահատակուած գետնին վրայ, ուր արձագանք դտած էին Աննիպալի զինուորներուն դղրտացող տրոփիւնները, ասկէ 2000 տարիներ առաջ։

Օթթօ Մէյը (նախագահ՝ Միջազգային Ողիմպիականի Յանձնախումբին) տակաւին խօսակցութիւններու երկար շարք մը նոր ունեցաւ ՔՄՆԻ անդամներուն հետ, անոնք կը ջանան որպէսսպի 1960ի Ողիմպիականը ըլլայ մեծագոյնը եւ լաւագոյնը բոլոր նախորդ Ողիմպիականներուն։

— Իսաւացիները հիանալի յառաջացումներ կ'արձանագրեն ներկայիս, — կ'ըսէ նախագահը, — այս Ողիմպիականը պիտի չճախողի, այլ պիտի ըլլայ ամենէն հրապուրիչ այս դարուն տեղի ունեցած բոլոր Ողիմպիականներուն։

Մէյը, բնութեամբ մեղմ, կը խանդավառուի եւ ինքզինքէն կ'ելլէ երբ կը խօսի այս ծրագիրներուն մասին, որոնք կը ծգտին հին փառքերը վերադարձնել Հռոմի։

— Երեւակայեցէք անդամ մը, — կ'ըսէ ան, — երեւակայեցէք թէ Ողիմպիա-

կանի ջահը ծնունդ պիտի առնէ Սուրբ Ճամբուն գագաթէն, պիտի յառաջանայ մինչեւ դարերու հնութիւն անեցող Քապիտոլը եւ անկէ ալ դէպի Քոլոսիուն:

— Ասիկա ճիշդ կը նմանի պատմութեան գիրքը զի կոչելուն:

ՔՌՆԻՒ անդամները կը շնչառն թէ խաղերը պէտք չէ որ ըլլան պարզ մըրցակցութիւն մը Հին Հռոմի փառքիրուն հետ:

Մատակարարելու համար հանդիսատեսները, մեծ թափով յառաջ կ'երթայ վիթխարի, ճերմակ եւ արդիսկան սթատիումին կմախքը:

Մուսուլինիի, գարդարուն եւ մարմարակերտ ցուցահանէսի վայրը՝ Հռոմի շրջակակայքը՝ պիտի օգտագործուին ներքին խաղերուն համար, ինչպէս պատքիթպոլի, սուսերամարտի եւ այլ խաղերու համար:

Վատիկանի քնացող զանդակատուններուն ետեւը, Մոնթ Մարիոպի վրայ, արդիսկան գիւղ մը՝ զանազան զրոսավայրերով, որպէս բնակարան պիտի ծառայէ ՅՅ00 մարզիկներու:

Հռոմէն գուրս ալ նախապատրաստական աշխատանքները մեծ թափով առաջ կ'ընթանան:

Ալպանո լիճի հանդարտ ջուրերուն վրայ ծրագրուած է մասնաւոր պատուանդաններ շինել, պատսպարելու համար թիվարներուն մակոյկները:

Նափոլիի ծոցին մէջ, Մանթալուչիայի պանդոկապեանները արդէն կարգադրութիւններ ըրած են առագաստանաւային մրցումներուն համար:

— Այս տեսակ սկզբնաւորութեամբ մը կարելի չէ որ մենք ձախողինք, — Կ'ըսէ Մէջը:

Իտալացի հաստատակամ կազմակերպիչները, 1960ին Հռոմէի մէջ կայսիակա Ոլդմափիականին Փինանսաւորումը ծրագրելու ատեն, կը կարծեն թէ գտած են միջոց մը որով պիտի կարենան ապահովել վճարող հանդիսատեսներու սովորականէն մեծ թիւ մը:

Հնելինքի եւ Մելլուունի ողմափիականներու կազմակերպիչները յաջողած էին շահ ապահովել վազքի, դաշտային խաղերու եւ մարաթոնի հանդիսատեսներէն, բայց ի վերջոյ նիթական կորուսու ունեցան թանգարաններու այցելութիւններէն եւ զրոսաշվիկային շարժումներէն:

Այդ դժուարութիւնները յաղթահարելու համար, իտալացիները արտօնութիւն ստացած են փոփոխութեան ենթարկելու խաղերուն աւանդական կարգը, նպատակ ունենալով հետաքրքրական շարժումները հաւասարապէս տարածել երկու շարաթուան վրայ:

— Փոխանակ հետոհետէ թուլնալու վերջաւորութեան մօտ, կը ծրագրենք շարժումները հասցնել թատերական շահեկանութեան ծայրակէտի մը: — կը յայտարարեն ՔՌՆԻՒ անդամները:

Օթթօ Մէջը կարգ մը խորհրդաժուութիւններ ունենալէ ետք ՔՌՆԻՒ անդամներուն հետ, եկալ հետեւեալ համաձայնութեան:

— Նոր կարգադրութիւններու շնորհէւ, պակսորդին եւ դրամատունին մէջ դրուած գրամին միջեւ կարեւոր տարբերութիւն մը պիտի ըլլայ ողիմափիականին վերջաւորութիւնն, — ըստ նախագահը:

— Հռոմէ Ողիմափիականը պիտի սկսի տպաւորիչ բացումով մը, յետոյ, առաջին շարթուան ընթացքին տեղի պիտի ունենան լողալու եւ նուազ հանգիսակյել մրցումները:

— Հետոհետէ հետաքրքրութիւնը իր գագաթնակէտին պիտի հասնի երբ նրկորդ շարաթու: ան ընթացքին սկսին վազքերն ու դաշտային խաղերը մինչ նախորդ անդամներուն արդէն հետաքրքրութիւնը հետոհետէ կը սկսէր մարիլ:

ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐ

Արուեստը տիեզերային լեզու մըն է, որ ամէն մէկը կը խօսի իր յառուկ շշտռվ։

ՏՌԻԺԱՐՏԻՆ ՊՈՄԵՑ

Մարմարի եւ մետաղի վրայ կը խորագրենք մարդոց իրաւումքը, պէտք է նաև խորագրել ոսկիի վրայ ամոնց պարտականութիւնները։

ՎՈԼԹԵՌ

Ոչիմչ կը զգամ այնքան զօրաւոր որքան պարզ մարդուն իշխանութիւնը։ Համամարդկային եամբն ամենին նշանակիտ գեղեցկութիւնը կը պարտինք հաստրակ մարդուն։

ՈՒՏ. ՈՒԽԱԾՈՒՆ

Չատ ստորին եղանակ մըն է՝ գիտութիւնն ուսանելու՝ բնութեան երեւոյթներուն մէջ տեսանելի բաները միայն փնտռելով։

ՃԵՆՐԻԿԱՍ ԼԱՍԵՐ

Փոխանակ շատ բաններ գիտնալու վեր ի վարոյ՝ լաւագոյն է քիչ բան գիտնալ խորիսց եւ հաստատուն կերպով։

ՈՈՒԿԱՍ ՏԸ ՎՈՎՆԱՐԿ

Փիլիսոփայ լինել՝ հաւատալ է բանականութեան ոյժին։

ԺԻՒԼ ՍԻՄՈՆ

Խաղաղութեան ոգին պէտք չէ որ ըլլայ վաստութեան ոգի մը։

Լ. ԺԻՒԼԻԵՆ

Իր եւութեան մէջ մարդս վայրի անառաւն մըն է, զագան մը։ Մենք կը նամինամք զայն միայն զապաւած վիճակի մէջ, ընսանի դարձած, ինչ որ կը կոչուի քաղաքակրութիւն։ Այս պատճառով է որ մենք ասկումավ կ'ընկըրեկնեմք անոր բնութեան դիպուածական պառըկումներուն հանդեպ։ Թող օրինական կարգով նիգերին ու շրանները իշխան, ինչ ձեւով որ ըլլայ, բռու անիշտանութիւնն պայրի, այն ատեն է որ կը տեսնուիք թէ մարդ ըստել ինչ է։

ՇՈՊԷՆՆՀՈՒԵՐ

Սխալ կրօնին իսկ աւելի նշանառութիւն կը պարունակէ բան գիտուն անկրօնութիւնը։

ՄՈՒԻՍ Տ. ԻԿԱՍ

ՀԱՅԱՖԵՐ՝ ՄԵՆԱՍԵՐ

Որոշուած է մարաթոնը կատարել իբրեւ թատերական ծայրագոյն տպաւորութիւնը գործող դէպք՝ Ողիմպիականի ամենավերջի օրը, ջահերու լոյսին տակ, Հռոմի շուրջ։

— Կատահ եմ թէ այս ձեւով, եմծ թիւով հանդիսատեսներ պիտի ապահովենք։

Բազմաթիւ առաջարկներ եկան թելադրելու համար թէ պէտք է նախորդ Ողիմպիականներու խաղերուն վրայ աւելցնել նաև նոր խաղեր, ինչպէս փինկ-գունկի, ուակպին, պէյզպուլ եւայլն, սակայն այս ընթացքով ծախքերը որոշուած սահմանը պիտի անցնին։

Սոքըը եւ հեծելարշաւը կարելի է կատարել Ողիմիպականի վերջաւութեան սակայն միւս խաղերուն համար եղած առաջարկներուն գոհացում տալ քիչ մը դժուար է։

Ներկայիս ուակպին ամենէն շատ վիճարանութիւն յարուցանող խաղն է. պէտք է մաս կազմէ Ողիմպիականին թէ ոչ։

Թարգ. ՅՈՂԱԿ ԱՊՏԱԼԵԱՆ

(Զարքօնիք Սփառ)

ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հ.Մ.Լ.Մ.Ի ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՅՈՐԴ ՊԱՏԳԱՄԱՀՈՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ

ԳՐՔԻՆԻԱՄ.— Այս Մասնաճիւղը ունի 70 Գայլիկ և Սկառուտ 46 գործօն անդամներ, ընդհանուր թիւ 116. կանոնաւոր կերպով գումարած են Վարչական և Ընդհանուր Փողովներ: Կազմակերպած են երկու ընտանիկան հըրապարակային հաւաքյիթներ և զասախօսութիւններ. ելած են Աւետիսի ցիազայութեան:

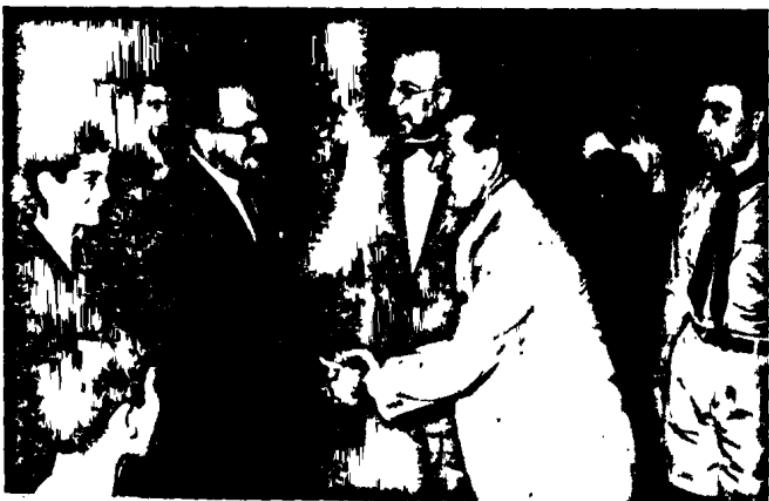
Ունի Փութպոլի, պասքէթի և գոլէյի խումբեր:

Վերոյիշեալ տուեալներու վրայ, Փողովս՝ Գոքինիոյ Մասնաճիւղի գործունէութիւնը կը գտնէ ԳնԱՀԱԼՏԵԼԻ:

ԿՐԵՑԻ.— Պատգ. Ժողովը գոհունակութեամբ լսեց նորակաղմ Կրետէ-էրաքիւնի Մասնաճիւղի տեղեկագիրը:

Այս ուրախ առիթով, Ժողովս պարտականութիւն կուտաայ նորընտիր Շըլ. Վարչութեան, մօտէն հետաքրքրուելու սոյն Մասնաճիւղով, որուն արդէն նուիրուած է պասքէթի գնդակ մը: Աշխատանք պիտի տարուի Բրաքիոնի պասքէթի խումբը հրաւիրել Աթէնք, 1958ի Ս. Ծննդեան, երկօրեայ մըցաշարքի մը համար:

ՍԵԼԱՆԻԿ.— Սելանիկի Մասնաճիւղը կանոնաւոր կերպով գումարած է Վարչական և Ընդհանուր Փողովներ, իր յարաբերական կազմ եղած է լաւ. կազմակերպած է Կաղանդի հաւաքյոյթ. ինչպէս նաեւ՝ նոր Տարուան առթիւ,

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ Հ.Մ.Լ.Մ. Ը ԿԸՆԴԴՈՒՆԻ ՈՒԻԼԵԼՄ ՍԱՐՈՑԵԱՆԸ Զախէն աջ՝ Ռւիկեցմ Սայոյիան (Մայք գոյն հագուստով), մէջուղի՝ եղբ. նդր. Պատրիկ Սարգիսեան տաենապետ Հ.Մ.Լ.Մ.Ի Յունաստանի Երշանի, Աւագ սկանու խմբապետ եղբ. Լեւոն Գայլիան և Գոգիմիոյ սկսուու խմբապետ եղբ. Պերն Գրիգորեան: Սարոյեամի զաւակը Արամ:

քարթերով եղած է չնորհաւորելու Սելանիկի մեր ազգայինները: Ունի ճոխ գրադարան մը եւ իր գրքերէն հարիւր օրինակ դրկած է Աթէնքի եւ Կեսարիանի Մասնամիւլերուն:

Մարզական գետնի վրայ, որ պատքէթն է, բռլորած է շատ փայլուն տարի մը, թէ Սելանիկի յաւական խումբերու մրցաշարքներուն եւ թէ՝ Խալքիտայի մրցաշարքն, ցոյց տոռած է մարզական կարգապահ ողի, բարձր պահելով Հայ անոնք՝ յաշո օտարներու: Արժանացած է Յոյն Կրթական Նախարարութեան գնահատանքին եւ ստացած է մետալ՝ իր Տիպար խումբ:

Ամսական գանձումները եղած են շատ լաւ:

Կազմակերպած են նաեւ դասախոսութիւններ եւ պարահանդէսներ:

Վերոյիշեալ տուեալներու վրայ, Պատգ. Ժողովը, Սելանիկի Մասնամիւլի գործունէութիւնը կը գտնէ ՅՈՅԺ ԳՆԱՀԱՏԵԼԻ: Եւ՝ պարտականութիւն կուտայ Պատգ. Ժողովի Դիւլանին՝ գնահատական Գիր ուղղել Սելանիկի Մասնամիւլին, պատքէթի մրցաշարքին տարած իր փայլուն յաղթանակներուն եւ ցոյց տոռած մարզական բարձր ողիին համար: Կը թելադրէ՝ որ Սելանիկ՝ իր անդամներին Պատգամաւոր ուղարկէ յաջորդ Պատգ. Ժողովին եւ եթէ կարելի ըլլայ ստեղծել նաեւ՝ Փութպոյի եւ գտառական աթէթիզմի շարժում:

ԲՆՈՒԹԵՆԱՀԱՏԵՐՆԵՐ. — Այս Մասնամիւլը ունի 65 անդամներ. գումարած է Վարչական եւ Ընդհանուր Ժողովներ. Կազմակերպած է քսան արշաններ եւ մէկ հաւաքոյթ: Յարաբերական կազմ եղած է լաւ:

Ժողովս իրազեկ գառնալով Բնութենատէրներու Մասնամիւլի գործունէութեան՝ զայն կը գտնէ ԳՆԱՀԱՏՈՒՑԻՉ:

Կը թելադրէ աւելի շատ արշաններ կազմակերպել: Օգտագործել բացառիկ տօնական օրերը. արշաններու ընթացքին պարբերաբար գործադրել յայտագիրներ: Ամսական գանձումները պէտք է ըլլան կանոնաւոր: Թերթիկը պէտք է հրատարակուի ի գին ամէն զուղութեանց:

Այս առթիւ կը թելադրուի բոլոր Մասնամիւլերուն, իրենց ադամներով, իրենց մասնակցութիւնը բերեն ու քաջակերեն Բնութենատէրներու Մասնամիւլունին արշաններ:

ՍԿԱՌՈՒՏ ԽՆԱՄԱԿԱՆԱՀԻԹԻՒՆ

Աթէնքի եւ Բիրէայի շրջանի Հ.Մ.Լ.Մ.Ի. Սկառուտական ուժն է 115 Դայ-լիկներ եւ Սկառուտներ: Պոքինիա՝ 70, Ֆիքս՝ 35, Կեսարիանի՝ 10. Ընդհանուր թիւ 115:

Սկառուտ Խնամակալութիւնը մօտէն հետեւած, հսկած ու հոգացած է այս խումբերուն գործունէութեան, յաճախակի այցելութիւններով: Յարաբերական կազմը Երջ. Վարչութեան հետ նղած է սերտ ու սիրալիր:

Պատգ. Ժողովս, ընդհանուր դիմերու մէջ, Խնամակալութեան գործունէութիւնը կը գտնէ ԳՆԱՀԱՏԵԼԻ:

ԳՈՅՔԻՆԻԼ. — Այս շրջանը ամենափայլուն սկառուտական խումբերը ունի, տարիներէ ի վեր եւ կը պահէ 24 Գայլիկ, 18 Մովային եւ 28 Սկառուտ, ընդհանուր թիւ 70, որոնք շատ կանոնաւոր կերպով գումարեցին իրենց ժողով՝ հաւաքոյթները: Մասնակցութիւն բերած են Ազգային եւ Եկեղեցական հանդիսութեանց եւ առղանցքներուն. Կազմակերպած են արշաններ եւ տասնօրեայ ամառնակին: Հետմբը՝ լուցայի ծովափը, զուտ իրենց սեփական միջոցներով: Լաւագոյն խումբերն են Հ.Մ.Լ.Մ.Ի. Խնամակալութեան եւ Պոքինիոյ շրջանի Հելլէն Խնամակալութիւնը միշտ գովեստով կը յայտարակ այս խումբերու ի յայտ բերած օրինակելի կարգապահութիւնը:

Ժողովս՝ Գորինիոյ սկառուտական խումբերու գործունէութիւնը կը գտնէ ԵԱՅԺ ԳՆԱՀԱՏԵԼԻ:

ՖիքՍ — Ֆիքս ունի 85 հոգինոց սկառուտական խմբակ մը, գումարած են սկառուտական ժողով-հաւաքոյթներ, իրենց մասնակցութիւնը բերած են Ե-կեղեցական հ. Ազգային տօնակատարութեանց, հանդիսութեանց եւ տուղանցքներուն:

Ժողովս՝ Ֆիքսի շրջանի գործունէութիւնը կը գտնէ ԳՈՂԱՅՈՒԹԻՉ:

Ընդհանուր Թելաղրանք — Ֆիքսի շրջանի մէջ անպատճառ վերակազմել Գայլիկներու Վուշակը, նոյնպէս աւելցնել Սկառուտներու եւ Գայլիկներու թիւը: Ֆիքսի շրջանի համար պատրաստել Խմբապետներ եւ Աստիճաններուներ. նոյնպէս՝ կեսարիանիր Սկառուտական խումբին համար ալ:

Պատգամաւորական Ժողովս՝ կ'առաջարկէ Հ.Մ.Լ.Մ.ի Շրջ. Վարչութեան՝ Սկառուտ հիմաժակալութեան, Կրթական Խորհուրդի եւ Միացեալ Վարժարաններու յարդելի տօնքներու եւ սկառուտ խմբապետներու՝ իրար օժանդակելու ժարդին մէջ:

ԵՐԶԱՆԱՑԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ.~

Շրջ. Վարչութիւնը կանոնաւոր կերպով գումարած է իր շարաթական և բրական նիստերը. կատարած է աշխատանքի բաժանումը իր անդամներու միջև. ունեցած է ներդաշնակ գործունէութիւն՝ որը մեծապէս սատարած է ընդհանուր գործի յաջողութեան:

Յարարերական հարցը Սկառուտ Խնամակալութեան եւ իր Մասնաճիւղերուն հետ եղած է անմիջական. ուղարկած է 137 նամակներ եւ 10 լրջաբերականներ եւ յաճախակի այցելութիւններով մտէն հետեւած է Մասնաճիւղերու գործունէութեան: Յարարերական կապ պահած է արտասահմանի քոյր Մասնաճիւղերու եւ անհատ Հ.Մ.Լ.Մ.ական եղբայրներու հետ, որոնցմէ պահպամ է նիւթական կարեւոր օժանդակութիւն:

Միարայիր յարարերական կապ պահած է Ազգային իշխանութեանց, Բարեսիրական եւ այլ Միութեանց եւ Կազմակերպութեանց հետ: Նոյնպէս իր յարարերական կապը սիրայիր եղած է Կրթական Նախարարութեան, էԲՕ-ի, էԲՍԱ-ի, ՍԵՂԱԱ-ի եւ այլ Հելլէն Մարզական Միութեանց հետ:

Կազմակերպած է պաշտօնական թէյասեղան, Սուրբոյ Զինուորական Ազգային Խումբին Աթէնք ժամանման առթիւ: Ճրապարակ հանած է 1957ի Հ.Մ.Լ.Մ.ի Օրացոյցը: Ձեռնարկած է տեղական հանգանակութեան, ահմիջական պէտքերը գոհացնելու համար: Մատէն հետեւած է ու հոգացած՝ Փութապօի եւ պասքէթապօի մայր խումբերուն ծախքերուն եւ մրցումներուն՝ զանոնք լաւագոյն արդիւնաւորելու համար:

Կազմակերպած է Աթէնք-Սելանիկ Զատկուան Պասքէթի մրցաշարքը եւ արշաւը:

Պատգամաւորական Ժողովս լսելով Շրջանային Վարչութեան գործունէութիւնը եւ անոր չուրջ թեր ու դէմ յայտնուած կարծիքները, ընդհանուր դիմերու մէջ, Շրջանային Վարչութեան գործունէութիւնը կը գտնէ ԳՆԱՀԱՏԵԼԻ:

Երջանային Վարչութեան յարարերական կապերը՝ Մասնաճիւղերուն հետ եւ փոխադարձաբար եղած են սերտ, եղբայրական եւ յարդալից:

ԶԱԽԱՍՏԵՍՈՒԱԾ ՀԱՐՑԵՐ ԵՒ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐ

Կառաջարկուի՝ որ ջանք թափուի օտարախոս մեր պատանիները եւ երկսեռ երիտասարդները, առաջնորդել Աթէնքի Մասնաճիւղի Ակումբը, Հայրէնի դա «անդութեան համար»:

Այս կօսական հարցին պէտք է օժանդակեն բոլոր Մասնաճիւղերը, իւրենց Վարչական եւ գործօն անդամներով եւ անոնց ծնողներով:

2.- Պատգամաւորական ժողովը որոշեց, յետ այսու Պատգամաւորական ժողովներու ամէն շրջանի տէղեկագրի ընթերցումէն յետոյ, կարդացուի նաև՝ անցեալ շրջանի Պատգամաւորական ժողովի Ատենադրութիւնը, քննեու համար թէ՝ ի՞նչ չափով գործադրուած են նախորդ Պատգամաւորական ժողովի որոշումները:

3.- Հաշուեկշիռներու միօրինակութեան համար, պարտականութիւն տրուեցաւ Երջանային Վարչութեան եւ Հաշուեկշիռի Յանձնախումբին որ պատրաստեն միօրինակ Հաշուեկշիռներու դրութիւն եւ ուղարկեն Մասնաճիւղուն առ ի գործադրութիւն:

4.- Հաշուեկշիռնի Մարմնի անդամներ ընտրուեցան, Եղբայրներ՝ Կարպիս Գույրումճեան, Վրէժ Գալայճեան, Վարուժան Գնունի եւ Վարուժան Մարաֆեան:

5.- Դատական Մարմինը կազմուեցաւ Եղբայրներ Գ. Հովարտեանէ, Գետրոս Գայեանէ եւ Խ. Խաչատրուեանէ՝ վերընտրուածներ:

ՇՐՋԱՆԱՑԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀՇրդ. Պատգամաւորական ժողովի որոշմամբ, Երջանային Վարչութիւնը կ'ընտրուին երկու տարուայ շրջանի մը համար՝ որը ամէն Պատգամաւորական ժողովին, պարտի իր հրաժարակնը ներկայացնել: Առաջին տարուոյ վերջը պարտուոր է վստահութեան քուէ ստանալ, իսկ երկրորդ աարուոյ վերջը կը կատարուի գաղտնի ընտրութիւն:

Պաշտինի գուէարկութեամբ եւ երկու երրորդի մեծամասնութեամբ Պատգամաւորական ժողովը (4ի դէմ 35 գուէկով) վերընտրեց 1956-57 շրջանի Վարչութիւնը՝ 7 անդամներով:

Օրակարգի բոլոր հարցերը, տասը ժամուայ աշխատանքէ վերջ քննուած ըլլալով, Պատգմ. Ժողովի նախագահ Եղբ. Ժիրայր Կիւշէլեան հրամիեց ներկաները: մէկ վայրէեան յուղնկայս յուութեամբ, յարգել յիշատակը Ազգ. Կեդր. Վարչութեան հանգուցեալ Ատենապետ Գր. Բարազամեանի՝ որ անկեղծ բարեկամը եւ յատակովը եղած է մեր սիրելի կազմակերպութեան:

Շարունակելով իր խօսքը, Եղբ. Նախագահը չնորհակալութիւն յայտնեց Ազգ. Կեդր. Վարչութեան, Կաթողիկէ Հայոց Առաջնորդարանին, Հայ Կապոյս Խաչին, «Ալատ Օրյէն եւ այն բոլոր ազգային կազմակերպութեանց եւ Միութեանց» որոնք նիւթեապէս եւ բարոյապէս կը ստարեն Հ. Մ. Լ. Մ. ի բարգաւաճման:

Հ. Մ. Լ. Մ. ի քայլերով, Միութեանս Յունաստանի 30րդ. Գերագոյն ժողովը փայլուեցաւ մեծ խանդավառութեամբ եւ փայլուն ու բեղուն ապազյի խոստամներով:

ԴԻՀԱՅԱՆ Հ. Մ. Լ. Մ. ի 30րդ. ՊԱՏԳՄ. ԺՈՂՈՎԻ

Քարուզար

Նախագահ

ԿԱՐՈ ՄԻՒԱՋԵԱՆ

ՃԻՐԱՅՐ ԿԻՒԶԷԼԵԱՆ

Դ. Ա. Ա. Ս. Ա Ս Ա Ր Դ ՏԱՐԺՈՒՄ

ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄԸ

Ցունուար 9ի առաւօտուն, կազմը եւ Սկառուտական Խորհուրդը մեկնեցաւ Փետրվարին, Մեսրոպեան ագարակին մէջ հաստատելու համար բանակում:

Վրանեները, խոհանոցային պիտոյքներն ու յարակից բոլոր գոյքերը՝ Բամու Մելիքայի մեր ակումբէն ինքնաշարժով ճամրուեցան, Արիական եւ Ծնողական Խորհուրդի անդամներուն ընկերակցութեամբ։ Տղոցմէ մաս մըն ալ, չոգեկառքով Քոնսթիթուսիոնէն մեկնեցան։

Փետքնալէսի կայարանը մեղ դիմաւորեցին Պր. Միհրան Մեսրոպեան, խումբ մը տեղւոյն երեւելի անձնաւորութիւններէն, գաւառապետը, ոստիկանապետը եւ հետաքրքիր բազմութիւն մը։

Կայարանէն մինչեւ ագարակ, երեք փարսախի հեռաւորութիւնը հետուան կտրեցինք։

Երբ հասանք բանակավայր, ընտրեցինք բանակումի յարմարագոյն վայրը, ուր եւ գրանները հասաւատուեցան։

Խոշոր ութի վրաններ յատկացուեցան տղոց։ Խոշոր վրան մը՝ որ այս առիթով գնուած էր, նշանակուեցան խմբակտական եւ Կարմիր Խաչ։

Ընդհանուր պետի վրանը հաստատուած էր կենդրոնական դիրքի մը վրայ ուրկէ գիւրաւ կարելի կ'ըլլար հետեւելի բանակատեղույն մէջ կատարուող բոլոր շարժումներուն։

Ցունուար 10ին, բանակատեղիքն ներս, ընդունեցինք այցելութիւնը տեղւոյն ոստիկանապետին եւ իր փոխանորդին։ Պետական ներկայացուցիչները ուղղակի զարմացան տիրող կարգ-կանոնէն եւ կարգապահութենէն։

Հիւրերուն հետ ճաշեցինք։ Պր. ոստիկանապետը զնահատական խօսքերը ակառուտական կաղմակերպութեան մասին, եւ յուզումով յայտնեց, թէ պատանեկութեան երջանիկ օրերուն անդամակցած էր սկառուտական շարքիուն։

Պր. Ոստիկանապետը, այլեւայլ առիթներով, քանիցս այցելեց բանակատեղը, միշտ համակրալից արտայայտութիւններով։

ՍԱՆՈՒՏԱՆԵՐՈՒ ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Ցունուար 11ի առաւօտեան ժամը վեցին, Քոնսթիթուսիոնի չոգեկառքի կայարանին մէջ, հայկական եռուղեռը կը տիրապետէր։ Ծնողքներ անձամբ բերած էին իրենց զաւակները։ Բանակումին պիտի մասնակցէին յիսուն

սկառաւտներ։ Նկատի ունենալով տեղույն հեռաւորութիւնը, այլեւայլ անյարմարութիւններ, բժշկուկան խնամքի, անմիջական օգնութեան հաւանական թերիններ, զանց առնուած էր զայլիկներու բաժինը։ Ուստի, վերջիններու ծնողաց որեւէ հրաւէր ուզդուած չէր։ Ասոր հակառակ տասնըութը ծընողքներ, մութնալուսուն, կայարան դիմած էին, գոհացում տալու համար իրենց փոքրիկներու հետաքրքրութեան։

* * *

Բանակատեղւոյն վրայ, շարաթ առաւօտ անհրաժեշտ կարգադրութիւններէ վերջ, ընդհանուր պետ եղբ. Կարպիս եւ Տիար Մեսրոպեան, կայարան դացին, դիմաւորելու համար սկառաւտները, որոնք կ'առաջնորդուէին Ծնողական Խորհուրդի ատենապետ եղբ. Արտաշէս Պարսամեանէ եւ Պր. Հայկ Յովհաննէսիանէ։

Հանելուկ մը նկատուեցաւ անակնկալ ներկայութիւն տասնըութը գայլիկներու։ Եղբ. Պարսամեան պարզեց իրողութիւնը, յայտնելով որ ինք անձնապէջ պատասխանատուութեան տակ մտնելով, առաջնորդած էր տասնըութը փոքրիկները։

Սկառաւտներու զուարթ կանչերը հաստատեցին կատարուած իրողութիւնը եւ ներկայ հոծ բազմութիւնը, ցնծութեամբ դիմաւորեց սկառաւտներն ու զայլիկները։

Վարձուած ինքնաշարժերով տղաքը փոխադրուեցան բանակավայր, ուր դիմաւորուեցան սկառաւտնեան զուարթ կանչերով։ Խորաքանչիւր առաջնորդ եւ փոխառաջնորդ ստանձնեց իր տղաքը եւ տեղաւորեց խմբակի վրանին մէջ։

Յունուար 12ին, ընդառնեցինք այցելութիւնը Միութեանց պատուոյ թը ժիշկներէն։ Տոքթ. Մկրտիչ Սերոբեանի, որ քննութիւնէ անցուց տղաքը, հարկ խղած թելադրանքներն ըրաւ եւ գիւղի բժիշկներէն պատասխանատուի հեա խորհրդակցելով, որոշեցին որ կանոնաւոր այցելութիւն արուի աղոց։

Կէսօրէ վերջ, տղաքը բացառիկ խանդավառութեամբ դիմաւորեցին եղբ. Արտաշէս Պարսամեանը, եւ զուարթ կանչերը աւելի զովացուցիչ դարձուցին անոր բերած պազպաղակը։

Կէսօրուան ճաշ ունեցանք երեք խոզիկ, ասաւո քրիօծօ։

Իրիկուան կրակ վառը խանդավառիչ էր։

Շարթու մէջ ընդունեցինք այցելութիւնը Տիարք Արամ Խորայէլեանի եւ Վարդան Ամէմեանի։

Տիար Խորայէլեան, իբրեւ պտղագին, նուիրեց 1000 փեսօ։

Յունուար 15ին, լման օրով արշաւ մը կազմակերպեցինք, հետիւտն ինը քիլոմետր հեռաւորութեան վրայ, ոչպի Ռիօ Սալտօ։

Տեղույն եւ արշաւին պատշաճ յայտագիր գործադրեցինք։ Ամբողջ օրը հաճելի ժամանեցին ունեցանք։

Յունուար 17ին, տղոյ ձեռներէցութիւնն ու յանդէնութիւնը փորձելու համար, պարակատիրոջ յատկացուցած ձիերէն զատ, ուրիշներ ալ վարձեցինք եւ զուարճալի անակնկալներ յայտնուեցան։

Շատեր ապացուցին, որ կընամ հայրենիքի համար հիանալի ձիաւորներ ըլլալ։

Յունուար 19ին, շարաթ գիշերուընէ ունեցանք հիւրեր, որոնք պատըստարեցինք խմբապետական վրանին մէջ։

Կիրակի ունեցանք այցելութիւններ, եղբ. Միհրան Աշարճեան եւ Ծնո-

Հ. Մ. Լ. Մ. ի Սկառուտներու բանակումի համայնապատկերը :

Պական Խորհուրդներն եղբայրներ :

Եղբ. Աշարձեան առատորէն պազպաղակ բաժնեց տղոց : Գիշերուան կրակ վայրը խանդավառիչ էր :

Յունուար 21ին, վարձուած զոյտ ինքնաշարժներով, ամբողջ օրուան համար արշաւ կազմակերպեցինք :

ՄԿԱՌՈՒՏԱԿԱՆ ՑՈՅՑ ՍԱՆ ՄԱՐԹԻՆԻ ԱՐՁԱԿԱՆԻ ՄԾՕՏ

Յունուար 25ին, ժամանաւոր կարգադրութեամբ տպաւորիչ ցոյց մը կադարձեալ էր, Փետերնալէսի հանրային պարտէզին մէջ բարձրացող Արժանիթինի Աղատարար Զօր. Սան Մարթինի արձանին վրայ գետեղելով ծաղկեպսակ մը, որուն ժամանակներն վրայ արձանագրուած էր.

Հ. Մ. Լ. Մ. ի ՍԿԱՌՈՒՏՆԵՐԻ"

Իշխանութեանց կողմէ բարձրախօսով նախապէս յայտարարուած ըլլալով ժաղավորդին, որոշեալ պահէն առաջ հետաքրքիր հասարակութիւն մը եկած էր գիտելու իրենց համար անսովոր այս երեւոյթը :

Ղեկավարութեամբ մեր նուազախումբի գոռ հնչւններուն, կազմերը կարգապահ շարքերով և իրորիա քայլերով տողանցեցին աւանին երեւելի փողոցներէն եւ պետական հաստատութեանց առնեւէն, հասանք Հերոսի արձանին մօս :

Ազգանշանին վրայ տղաքը դիրք բռնեցին, «պատուի ա՛ռ» հրամանով, փողը հնչեց և խոր լոռութեան մէջ, սկառուտներ, յարգալից Հերոսի արձանին վրայ գետեղեցին ծաղկեպսակը :

Եղբ. Արամ Գալբաքեան, յանուն Հ. Մ. Լ. Մ. ի սկառուտներու, կարդաց զրաւոր ուղերձ մը, որուն մէջ, ի մէջ այլոց կ'ըսուէր.

"Եկած ենք յայտնելու մեր երախտագիտութիւնը՝ ասպեցամական և կիրընկալ Արժանիթինի մեծ զակին՝ Զօրավար Սան Մարթինի, որուն կան-

Կէսօրուան նաշի պատրաստութիւն ԱՍԱՏԾ ՔԻՒՕԺԾ

քըն ու գործունելութիւնը մեզի համար համբիսացած է լուսաշող ջան մը, որմէ կը լուսաւորուին եւ կ'առաջնորդուին Արժանքինի մէջ ապրող համարակացիները, առանց ցեղային եւ դաւանական խորութեան:

Կեցցէ՛ արժանքինեան Փօղովորդը”:

Մեր նուազախումբը հնչեցոց պատշաճ կտորներ, սկառուտներ երգեցին հայկական երգ մը, իսկ վերջաւորութեան՝ Արժանքինեան Քայլերգը:

Այս հանդիսութեան ներկայ չին սեղւոյն պատկան մարմիններն ու Փետերնալէսի ժողովուրդը, որոնք յուզումով հետևեցան հանդիսութեան, որպատկին ծափահարեցին մեր տղաքը եւ վերջաւորութեան՝ չնորհաւորեցին մեղի :

Սկառուտական այս ցոյցը պատեհութիւն մը եղաւ հեռաւոր Փետերնալէսի ժողովուրդին, որպէսզի գողափար մը կազմէ հայութեան վրայ:

Երեկոյեան՝ ընդունեցինք այցելութիւնը Հ.Մ.Լ.Մ.Ի Վարչութենէն եղայրյաներ՝ ատենապես Յովհ. Ստեփանեանին, Արմենակ Ֆէրէնեանին, Յա-կոր Մարգրեանին եւ Ծնողական Խորհուրդէն՝ եղը. Կարս Գալիկեանին:

Հիւրերուն ընծայուեցաւ պատշաճ պատիւներ: Եղը. Ստեփանեան մեկնումի ատեն, իրեւ պտղագին, տղոց կոկիկ գումար մը ժգեց:

Յունուար 26ին, կէսօրուան ճաշին սեղանակից ունեցանք Հիւր եղբայրները:

Նոյն օրը կը զուզադիմէր նաեւ լրջանին տարեկան մեծ գաշտահանդէսը, զոր նախածեռնած էին գիւղատնտեսական մարմիններ: Մեզի մառնաւոր հրաւիրագիր զրկուած ըլլալով, ամբողջ կազմով մասնակցեցանք Հանգիստութեան, նուազախումբի տապանորդութեամբ տողանցեցինք բազմահազար ժողովուրդին առջևէն:

Հանդիսականները խանդապասութեամբ ծափահարեցին եւ սրտագինս բացագանչեցին.

— Կեցցն՛մ իայ սկառուտները:

ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ՓԱԿՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Փետրուար 1ին, Մեսրոպեան ընտանիքի կարգադրութեամբ, մեր մեկնումին առթիւ ճաշի հրամիուած էին շրջանի բոլոր կալուածատէրերն ու պաշտօնական անձնաւորութիւնները:

Ճաշասեղանները լի էին «ասաւոծ-քրիօծ»ով

Դրօշները հանդիսաւորապէս վար առնուեցան պատշաճ արարողութեամբ: Հիւրերուն ի պատիւ մեր տղաքը երգեցին, բուրգեր կազմեցին և հաւճելի անակնկաններ ցուցադրեցին:

Հրաժեշտի փողը հնչեց, տղաքը ինքնաշարժներու վրայ փոխագրեցին մեր վրաններն ու գոյեքերը:

Երբ կայարան հասանք, վերջին հրաժեշտը տուինք Փետերնալէսի ժողովուրդին, բացազմչելով՝

— Կեցցէ՛ Փետերնալէսի . . . :

ՎԵՐԱԴԱՐՁ

Մեր վերադարձը տեղի ունեցաւ բեռնատար ինքնաշարժներով, որոնք ուշ ժամանած ըլլալով, յանկարծ հասանք մեր Տունը, Հ.Մ.՝ Մ.ի սիրելի մարզադաշտը, ուր գիշերնցինք:

Փետրուար 2ին, առաօտեան ժամը վեցին, զարթնումի փողը հնչեց:

Տղաքը ընդուստ ցատկեցին եւ գործի լծուեցան: Խրաքանչիւր խմբակ սկսաւ իր հետ բերած փայտերով եւ ճիշգերով ձեռական իրայատուկ աշխատանքներ կատարել, ցուցադրելու համար յետմիջօրեայ հանդիսութեան ընթացքին:

Հանդիսարեմին հանդիպակաց մարդագետնի վրայ լարեցին վրան մը, որուն շուրջ զետեղեցին իրենց ձեռական աշխատանքները: Վրանին մէջ, իրենց անձնական ճարտարութեամբ, չինցին փայտեայ եւ երկյարկանի մահակալներ, որոնց վրայ հանդիստ բազմեցան, իրեւն կենդանի ցուցադրութիւն ականատեսներու:

Աննպաստ օդի պատճառաւ, բանակումի փակման հանդիսութիւնը յետածգուեցաւ յաջորդ կիրակեին:

ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ՓԱԿՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Բամու Մեխիս, Փետրուար 9, Կիրակի 1958. —

Հովանաւորութեամբ Հ.Մ.՝ Լ.Մ. կ. Վարչութեան, Ծնողական Խորհուրդի եւ ներկայութեամբ հետաքրքիր բազմութեան, կէսօրէ վերջ ժամը 5,30-ին տեղի ունեցաւ օկառտական բանակումի փակման հանդիսութիւնը:

Եղբ. Արամ Գալիքաքեանի սուլիչի հրամէրով, դաշտին վրայ խմբակները գիրք բռնեցին, պատրաստ՝ տեղեկատուութեան:

Առաջին խումբին առաջնորդները իրենց տեղեկատուութիւնները յահենցին իրենց պատասխանատուվին՝ եղբ. Օհան Գալիքաքեանին, իսկ երկրորդը՝ Ժօֆո (Գասպար) Ամէժեանին:

Երկու պատասխանատուները եւ գայլիկներու կողմէ եղբ. Յովհաննէս Կարապետեան, իրենց տեղեկագիրները յահենցին եղբ. Արամին, որ փոխանցեց ընդհանուր պետին:

Այս բոլոր ձեւակերպութիւնները տեղի ունեցան տպաւորիչ կարգապահութեամբ:

Փողի ազդանշանին վրայ, հանդիսականները յոտնկայս պատուցին դրօ-

շակներու պարզումը՝ սկառուտական նուագախումբի ընկերեկցութեամբ:

Անցնելով յայտագրի գործազրութեան, սկառուտներ եւ սյլիկներ կազմեցին Հ.Մ.Լ.Մ.ք տառերը:

Զայնաւոր կենդանի պատկերով մը ներկայացուեցաւ հայեւթուրք պատերազմի ընթացքին հայ սկառուտներու հայրենասիրական մէկ գրուագր:

Յաջորդարար տեղի ունեցաւ՝ զւրին խաղը, բուրգիրաւ կազմութիւն, զայիկներու հագուստի արշա, զայիկներու արգելարշա:

Հազորսով արշաւը շահեցաւ Ռիքարտօ Արտապալեան, իսկ արգելարշաւը՝ Շենանչշահ խմբակը:

Ցուցադրուեցաւ նաեւ սկառուտական Կարմիր Խաչէն պատկեր մը, որուն մէջ սկառուտական անձնաղոնութիւնն խօսուն օրինակ մը ներկայացուեցաւ:

Եղան երգեր, որոնցմէ շատեր, բանակումի ընթացքին սորված:

Եղբ. ընդհ. պետը՝ զեկոյցօվ յիշեցուց ծնողներուն, թէ ինչ որ տղաքը իւրացուցած էին բանակումի ատեն, շարունակէին նաեւ տուներէն ներս, շընորհակալութիւն յայտնեց բոլոր անոնց, որոնք այլեւայլ ծառայութիւններ կատարած էին բանակումի ատեն:

Սկառուտական Ծնողաց Խորհուրդի կողմէ խօսեցաւ Տիկ. Սիրանոյշ Թաղէոսեան, որ կոչ ուղղեց ծնողաց, ժօտէն հետաքրքրութիւն սկառուտիզմով, զայն աւելի ամուր հիմերու վրայ հասաւուիլու համար:

Հ.Մ.Լ.Մ.ք Վարչութեան ատենապետ՝ Եղբ. Յովհ. Ստեփանեան, խօսեցաւ Միութեան նպատակին ու արժէքին շուրջ, բաղձնաք յայտնեց որ աւելի քան բաղմանայ թիւը սկառուտներու, աւելցուց թէ մտադրութիւն կայ հաստատելու նաեւ Կըրլ - սկառուտներու խմբակներ:

Խօսեցաւ նաեւ Հ.Մ.Լ.Մ.ք. Հոգեւոր Հայրը եւ գիտել առուալ թէ, աշխարհի մէջ, կիանքի տաղասուկներէն հեռու, կ'ուզենք կերտել փոքր աշխարհ մը, մանուկներու աշխարհը, որոն մէջ աճին եւ դաստիարակութին ազդին զաւակները, Հանդիսանալու համար վաղուան տիպար քաղաքացիները:

Բարեկաստեհ զուգադիպութեամբ, նկարիչ Պ. Այլվագեանի կողմէ պատրաստուած մակաղաթներ նուիրուեցան Աշարճեան եւ Մեսրոպեան ընտանիքներուն:

Եղբ. Յովհ. Ստեփանեան շնորհակալութիւն յայտնեց Մեսրոպեան ընտանիքին, ազարակը բանակումին տրամադրած ըլլալուն, Տիար Արտաշէս Աէֆիրեանին, բանակումին նուիրած տասը հազար փեսօ գումարին համար, Տիար Արամ Խորայէլեանին, Տիկնայք՝ Տէր Մեսրոպեանի, Զանիկեանի եւ Գոնայիեանի, որոնք խոհանոցի, տղոց մաքրութեան եւ հայերէնի դասաւանդութեան նուիրուած էին, Տոքթ. Մկրտիչ Սերոբեանին եւ ի վերջոյ ընդհ. պետին, որ առանց ընկերէլու բաղմանիւղ արգելքներու առջեւ, լաւագոյնս կրցաւ արդիւնաւորէլ բանակումը:

Եղբ. ընդհ. պետը շնորհակալութիւն յայտնեց Եղբ. Յովհ. Ստեփանեանին, իր եւ Վարչութեան սոյցելութեան առիթով: Եիշեց ծանր աշխատանքներ տանող Արիական Խորհուրդի անդամներէն անուններ՝ Եղբ. Նէր Պարոյր՝ Զանիկեանի, Արամ Գալփաքեանի, Օհան Գալփաքեանի առօտո Ամէմ-Լանի, իսկ Մնողական Խորհուրդին՝ Եղբայրներ Գալփաքեանի առօտո Ա. Հայկ Հովհաննէսեանին, ինչպէս նաեւ նուախազումի պատճեւ Սէնիօր Անմիւտասին: Բանակումը շարժանկարի առնուեցաւ:

ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ԲԱՇԽՈՒՄ

Համաձայն «Օրակրանանդի տրամադրութեան», եղան առտիճաններու բարձրացում։ Իսկ պարզեւարուած խմբակները ստացան նուէրներ։

Ջրամաններ տրուեցան «ԾՈՒՆ» խմբակի տղոց, իսկ անոնց առաջնորդ եղբ։ Յարութիւն Յովհաննէսներին՝ սկառուտական դանակ մը։

Բանակումի տիպար սկառուտը՝ եղբ։ Գուլի Կոշկարեան ստացաւ կողմացոյց մը։

Ունագնդակի յաղթական խումբի՝ «ԱՌԻՒՆ»ի տղաքը ստացան մէկական մետաք։

Նշանառութեան մէջ առաջին հանդիսացող եղբ։ Յարութիւն Քետէրեան եւ երկրորդը՝ եղբ։ Ավելան Բարազամեան, նոյնպէս ստացան մետալիներ։

Հոգեւոր Հօր «Պահպանիցով» եւ ներկաններու հետ միարերան երգուած «Հայր Մերով փակուեցաւ» Հ.Մ.Լ.Մ.ի Ե.րդ բանակումի հանդիսաւթիւնը։

Փողահար եղբ. Օհան - Կարօ Թաղէսաւան հնչեցուց աւարտման փողը, որուն աղդեցութեան տակ, հանդիսականները խմբուեցան պրահի ոնքաններուն շուրջ, ևն շարունակելու համար սփոփարար այն ապրումները, զորա Հ.Մ.Լ.Մ.ի կ'ընծայէ իրմով խանդակառ հասարակութեան։

* * *

Հ.Մ.Լ.Մ.ի սկառուտական շարժումին նուիրուող գիտակից աղաքը կը դյան, թէ ինչ ծանր լուծ մերցուցած են իրենց վսիտ ուսերուն։ Գործն ու անոր արդիւնքը դիտող սրտցաւ ազգայիններ, որոնք իրենց նիւթական եւ բարոյական աջակցութեամբ կը հրահրեն անոնց եռանդը, իրականութեան մէջ, անհամապատասխան է զարծին։

Այլ ժողովորդներու սկառուտական շարժումները կը դեկավարեն աղպային բարերարներ եւ պատկան հեղինակաւոր դէմքեր։ Հ.Մ.Լ.Մ.ի ծննդունեան օրերուն, այդպէս եղաւ. նաեւ մերը։ Ներկայիս մեր բարերարներն ու հեղինակաւոր գէմքերը, այս ժարդին մէջ իրենց հեղինակութիւնը պիտի արժեցնեն հետպէտէ։

Երիտասարդութիւնը իր կենսունակ շրջանը, աւագ սերունդը իր թանկապին թելադրանքն ու սուղ, անդին ժամանակը կը յատկացնեն նոր սերուններու հոգեւոր եւ Փիղեթական դաստիարակութեան գործին։ Տաճար մը, կրթարան մը հաստատելու շափ նուիրական է Հ.Մ.Լ.Մ.ի սկառուտական շարժումը։ Եթէ դրապէս կ'ուզենք ցեղային գոյութիւնը փրկել, անաղարա պահել մեր ազգային գիմազիծը, փրկարար այս շարժման նուիրենք մեր բոլոր կարելութիւնները, հոգեկան, բարոյական եւ նիւթական։

Այդ գոհարը Հ.Մ.Լ.Մ.ն է եւ անոր, պասկը՝ Սկառուտական Շարժումը, մանկագին քարերը՝ ազգին ցաւակները, սկառուտներն ու գայլիկները։ Տիրանանք թանկագին այդ գոհարին։

ՇԱԽԱՐԾ ԳՃՆՑ. ՄԵՀՐԱՊԹԱՆ

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ՍԿԱՌՈՒՑԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՄՆԱՂԱՑ ՅԱՑՈՒԿ

ՀԱՅ ԳԱՅԼԻԿԸ

Թայլիկներու շարժումը Հ. Մ. Ը. Մ. ի կրտսերադոյն բաժիններէն մին է՝ «Մանկապարտէզ» ուր կարձանագրուին 8-11 տարեկան տղաքը, որոնց տարիքը չի թոյլատեր որ սկսուական շարքերը անցնին, որովհետեւ ութը տարեկան փոքրիկի մը հոգեբանական եւ բնարօսական վիճակները շին ներիր որ տասնըհինգ տարեկան տղու մը հետ միասնարար խմբակ կազմնեն, ուրեմն դայլիկին մանկովարժական ուրիշ ձեւ պէտք է, իսկ սկառուտի՞ ուրիշ ջայլիկներու որդեղբած սքանչելի սկզբունքն է «Խաղը»:

Այս գեղեցիկ սկզբունքը կը սիրեն բոլոր առողջ եւ եռանդուա փոքրիկները, «Միայն հիւանդուա տղաքը չեն սիրեր խաղը»: Մնողքները շատ լաւ գետեն թէ ինչպիսի շարաճճիկութիւններ կ'ընեն իրենց զաւակները, մենք օդառուելով ձեր զաւակներուն այս ինքնատիպ եռանդէն՝ «Մշիջ ՈՒժ», զանոնք կը մղենք դէպի օգտակարը եւ անոնց մէջ զնելով նկարադիրը կիրարկելու զանազան մասնիկներ: Ուրեմն խաղով կը ներարկենք այս բոլորը եւ պատանին կ'ըլլայ միշտ զուտրի եւ խանդավառ: Խրաբանչիւր գայլիկ ժամանակ մը վերջ կուտայ իր խոստումը «Եմ ԽՈՍՄԱՆԱՄ Ընել ԿԱԲԵԼԻՆ», ՀԵՒԱՏՄԻՄ ՄՆԱԼՈՒ ԱՍՏՈՒՐՈՅ, ՀԱՅԹԵՆԻՔԻՄ ԵՒ ՎՈՀՄԱԿԻ ՕՐԻՆՔՆԵՐՈՒԻՆ: ԿԸ ԽՈՍՄԱՆԱՄ ԳՈՐԾԵԼ ԲԱՄԻԹ ՄԸ ԱՄէն ՕՐ: Գայլիկապետին «ԱՓէկԱ» եւ մեծերու ներկայութեամբ, եւ կանցնի զոհմակին ներս, եւ այսպէսով փոքր տարիեւն կը ձգտի դէպի լաւագոյնը, ունենալով առողջ սկզբունքներ «ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԻՏԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆ, ՍԵՐ ԴէՊԻ ԿՐՈՆՔԻ ՈՒԽՈՒՅԱՆՈՒՄ ԵՒ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ ՈՒ ԳԱՏՈՒՈՅ ԲՄԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ:»

Վոհմակը կը բազկանայ չորս վեցեակներէ, այս բոլորը կը խազան եւ կ'աշխատին միասնարար, հակողութեամբ մեծի մը կամ իրենց գայլիկապետին: Աշխատանքի եւ խաղի յայտագիր կը կազմեն զանազան մրցումներ եւ շինիչ խաղեր, որոնց չնորհիւ կը սրեն գայլիկին միտքը եւ պատրաստեն հասացական աշխատանքի, ընկերային համադորժակցութեան համար: Ձեր տըզան Հ. Մ. Ը. Մ. արձանագրելով, ձերքազատուած կ'ըլլայ տերարթամենդային ին եւ սահմանափակ բնակաբանի նեղացուցիչ կեանքէն եւ ինքինքը կը զնէ աղատ Հ. Մ. Ը. Մ. ի ընդուրած կ յարմարութիւններով լի մարզադաշտին մէջ, որ իրեն կը պարզուի թէ չնորհիւ մաքուր օգի եւ կարգապահութեան կարելի է ունենալ «ԱՄՈՂՃ ՄԱՐՄԻՆ ԵՒ ԱՄՈՂՃ ՄԻՏՔ»:

Այս բոլորը օղարկաւորելով Հ. Մ. Ը. Մ. ի կուտայ գայլիկին իր երազներու իրականացում, արձանագրելով ամէն միջոց եւ գիւրութիւն: Ներկայ զայմաններու մէջ եղակի դեր մը վիճակուած է Հ. Մ. Ը. Մ. ին ըլլայ աղպահապանան ըլլայ ընկերային կենցաղավարութեան համար:

Ուրեմն յարգելի ծնողը,

Արդ, արձանագրելով զուակղ կատարած կ'ըլլաս քու պարտականութիւնը հանդէպ աղդիդ եւ զուկիդ, առաջինը սատարած կ'ըլլաս ազգապահանման գժուարին գործին, իսկ երկրորդը՝ զաւակդ գերերջանկացնելու հա-

մար եւ իր մէջ տղայական յոտի սովորութիւնները «որոնք ընդօրինուկած է» արմատախիլ ընկելով եւ անոնց տեղը սերմաննելով գեղեցիկը եւ բարին։ Այս ազգօգուտ գործին մէջ բերած կ'ըլլաս քու թանկագին բաժինդ, ինչ որ ձեզ եւս կ'ուրախացնէ։ Եւ աւելի վերջ երր սկառուտական տարիք ունենայ, նոյն եռանդով եւ նոյն պատրաստակամութեամբ պիտի շարունակէ իր նոր խմբացին մէջ եւ իրեն յանձնուած որեւէ աթլեթական-մարզական բաժնի մէջ պիտի տանի իր կարգապահ և օրինակելի գործը։

Այսպէսով թէ ծնողք եւ թէ զեկավար, կատարած կ'ըլլան թէ Աստուծոյ թէ Հայրենիքի եւ թէ Հայորդնկարող երկրին ասպազայ կարգապահ, օրինանազանդ եւ հաւատարիմ քաղաքացիներ։

Օ՞ն՝ ուրեմն մեր բոլորի նշանաբանը ըլլայ ինչ որ է գայլիկինը՝ «Ընել ՄԵՐ ԱԼԻԱԳՈՅՑՆԸ», եւ այսպէսով Հ.Մ.Ը.Ը. իր Կոչումին ծառայած կ'ըլլաց:

Պուէնու Այրէս

ԿԱՐՊԻՍ ՏԵՐ ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ

UNION GENERAL ARMENIA DE CULTURA FISICA
ՏԱՅ ՄԱՐԴԱԿՐԹԱՎԱՆ ԸՆԴԱՎՈՐ ՄՈՒԽԱՔԻ

FLORIDA 165 - T. E. 50-7194
MARMOL 1247, R. Mejia. FCNDFS
T. E. 658-4591

ՄԱՐԴԱԿՐԹԱՎԱՆ

ՏԱՅ ՄԿԱԼԻՆԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ

Գույնը Արքու, Նիկակի Զ. Շնոր. 198. 8

ՀԱՅԻՆՈՒԱՅՅԻ - 3 - ԽԱՅՈՒ-ՄԵԽՈՎ

ԹԻ 27.

ՕՐԱՀ ՐԱՀԱՆՑ.

ԳԱՐԵՒԱՏՐՈՒԽ ՄՈԽԱՆԵՐ

21-օրուայ բանկումի ընթացքին, պարգեւատրուելիս Ծանեալ
Խմբակներին ու իրենց սկառուտները

ՏՈՒԽ ԱՐԱԿԱՆ.-կարգապահութեան և պշտամունքի,
ԱՋԻԽ ԱՐԱԿԱՆ.-մասնագենութիւնի,
ԱՄՆԻ ԱՐԱԿԱՆ.-նշանառութեան,

ԱՍՏԻԲԱՆՆԵՐՈՒ ԲԱՐՁՐԱՅՈՒՄ

Փոխ-Առաջնորդ Նզք. Յարօւթիւն հզմիւեան Առաջնորդ
Ժօն. Առաջնորդ Նզք. Յարօւթիւն Յորպատճեան Առաջնորդ
Յափշունեան Նարապետան Փոխ-Առաջնորդ
Գույի Կաչարեան բանկումի սիզաք սկառուտը։

ԿԸ ԽԱՅՈՒՆ ՈՐ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՅ մըր այ նեղայինները Հաւատարից

Հ.Մ.Ը.Ը.Ը. նշանաբանին, զարգանալ են ԱԱՀԱՄԱՆՆԵՐ

ՀԱՅ ԱՅ ԱՐԱԿԱՆ
Հ.Մ. Խ. Խ. Խ. Խ.
Վ. Վ. Վ. Վ. Վ.

ՍԿԱՌԻՏՈՒԹԻՒՆԸ

Զափազանց մեծ տեղեկութիւններ կարելի է քաղել՝ երբ մէկը իր աշքերը չորս բացած է եւ ամէն բան կը դիմէ: Վարժ աշքերը ամէն ինչ կը տեսնեն եւ նոյն իսկ չին վրիպեցներ փոքրիկ նշանները, ահա այսպէս պէտք է ըլլայ իսկական սկառուտի մը տեսողութիւնը: Շատ մը ոճրագործներու հետքերը դրանուած են չնորհիւ հոս հոն ձգուած չատ փոքր նշաններու, որոնք փորձառու աշքերէ չէին վրիպած:

Երբ սկառուտ մը անծանօթ քաղաք մը կ'երթայ, ան աշքերը չորս բացած կը նշմարէ դիմաւոր չինքերը, փողոցներու երեւոյթը եւ իր անցած ճամբաններուն որոշիչ նշանները, որոնք իրեն կ'օգնեն որ երբեք իր ճամբան չկորսնցնէ: Մինչդեռ ոչ-սկառուտ մը քաղաք մը մտած պահուն՝ աննպատակ հոս հոն դիտելին յետոյ իր ճամբան կը կորսնցնէ:

Երկաթուղթով կամ հանրակառով ճամբորդած մէկլոցին, սկառուտը պէտք է ուշադիր դիմէտին ճամբորդող անձներու գէմքը, զգեստը, խօսելու եղանակը եւայլն առանց այդ բանը զգացնել տալու, քանզի եթէ ուեւէ մէկը կասկածի թէ իր շարժումնեւերուն կը հետեւիք, անմիջապէս զգուշաթեամբ վարուիլ պիտի սկսի:

Մարդկանց գէմքերը յուճախ իրենց իսկական նկարագիրը կը ցոլացնեն, և եթէ սկառուտները ուսումնասիրէլու վարժուին գիմագծեր, չափազանց օդակար պիտի ըլլայ ատիկա իրենց:

Նոյնիսկ գլխարկ դնելու եղանակները կրնան բաւականի գաղափար մը տալ նկարագրի մասին: Օրինակ, գլխարկին քիչկ մը կողմ ծովիլ ցոյց կուտայ թէ լաւ բնաւորութեան աէք մէկն է գիմացինդ, եթէ չափազանց ծռած է գլխարկը՝ ըսել է թէ անիկա անապարծ եւ մեծիօսիկ է, եթէ գլխուն ետեւի կողմը կը գնէ՝ այդ ըսել է թէ պարտքը չվճարող մէկնէ, իսկ եթէ ուղիղ զլիխուն վրայ կը պահէ՝ այդ ցոյց կուտայ թէ թէեւ պարկելու, բայց թիամիտ մէկն է:

Մազերու ձեւը նմանապէս կ'օգնեն կասհելու մարդոց բնաւորութիւնը: Միթէ պեսիներու վրայ յատկապէս պատրաստուած անուշանոփ օծանելիք քը-սելը ունայնամտութեան եւ երբեմն ալ ոգելից ըմպելի գործածելու նշան մը ցոյց չի տար:

Հետեւինք այս հրահանդներուն եւ դուք մօտ ժամանակէն պիտի տեսնէք թէ որքան յառաջացած էք մարդու նկարագիր ճանչնալու մէջ: Բայց անհրաժեշտ է իր բաց աշքով դիմէտիք ամէն մէկ փոքր նշան եւ ուսումնասիրէք զանոնք:

Շատ մը մարդիկ աշքերնին բաց կը քնանան, ասիկա կը նշանակէ թէ անոնք կը նային, բայց չեն տիսներ: Օրինակի համար, քալեցէք որեւէ մէկու հետ եւ հարցուցէք անոր, թէ քիչ մը առաջ ձեր անցած փողոցին անկիմնը ոստիկան կեցած էր թէ ոչ, եւ ամենայն հաւանականութեամբ հետեւեալ պատասխանը պիտի սառ նաք. «Չեմ գիտե՞ր չտեսայ»: Մինչդեռ ոստիկանին շատ մօտէն անցած էիք եւ ձեր ընկերը թէեւ կը նայէր, բայց չէր տեսներ:

Սկառուտի մը համար կատարեալ անպատառութիւն մըն է նայիլ եւ չտեսնել: Սկառուտը աշքը բաց չի քննարա. ասիկա անոր համար դաւանանք մըն է:

Սկառուտները բաւական անճարակ եւ ապիկար պիտի նկառուին, եթէ հետք փնտուելու պահուն՝ չկարողանան իրենց գործողութիւնը դադանի կատարել, առանց նշմարուելու թշնամին:

Երբ բաց գաշտի մը մէջ կը գտնուիք, երկու կէտ միտք պահելու է. Ա-Ըստրել ուեւ առարկայ կամ գետին ետեւի կողմէրնիդ՝ որ համապատասխա-նէ ձեր զգեստին, թւ Անշարժ մեալ տեղերնիդ՝ եթէ թշնամին կրնայ զձեղ նշարել:

Այս երկու սկզբունքները պէտք չէ մասցուին ո՛չ դիշեր եւ ո՛չ ալ ցերեկ ատեն, երբ պահուցտեղու հարկը կը զգացուի:

Սկսաւ մը կարող է ժամերով դժտել գիմասքի թշնամին, առանց անկէ նշարուելու, պայմանաւ որ համազեստը նոյն դոյնը ունենայ այն գետնին՝ ողոփ վրայ կեցած է, եւ ինք կատարելապէս անշարժ մնայ. Հակառակ պա-րագային իր ամենափոքր շարժումը կրնայ ուշադրութիւն հրատիրել:

Համազգետաբն վրայ պէտք չէ որ փայլող ուեւ առարկայ գտնուի, ինչու որ արեւուն ճառագյալիները յստակօրէն կը ցոլացնեն այդ առարկաներուն փայլը: Գիշեր ատեն ալ պէտք չէ կրել հնչուն ճաճանցող եւ լոյս արձակող ուեւ բան: Վառուած լուցկի մը կրնայ 900 եարտա հեռաւորութիւնէ մը նըշ-մարուիլ, իսկ սիկարէթի մը լոյսը կը նշարուի 300 եարտա հեռաւէն: Աւրե-մըն պարզ է թէ որքան կենասկան է որ սկառաւաները սիկարէթ չդորժածեն:

* * *

Հետք ճանչնաւ եւ անոր հետեւելու պայմանը ամենէն գժուարն է բոլոր այն պայմաններէն՝ որոնք կը պահանջուին իսկական սկառուտէ մը: Այսու հանդերձ, երբ սկառուտը ժամադրած է բան մը սորվիլ եւ ատոր համար ուեւ հստատակամութիւն ցոյց կուտայ, անտարակոյս ան պիտի յաջողի սորվիլ այն՝ զոր կը փափաքէր զիտնալ եւ ստանալ պատուական փորձատութիւնն այն նիւթերու ժամին՝ որոնց վրայ նախապէս ինք խակ էր եւ ոչինչ փիտէր:

Հետք ճանչնաւու զաղտնիքը մեծ չափով փարձառութեան ինդիր մըն է, այնպէս որ երբ սկառուտները որոշ վարժութիւններ կը կատարեն այդ մասին, իսկական սկառուտ անուանելու արժանի կըլլան:

Մեր ոտքերուն ներքեւ դտնուող գետինը բաց գիրք մըն է, իսկ անոր վրայ ձգուած հետքերը այդ գրքին զիներն են, որոնք երբ կարդացուին, պի-տի յայտնեն այնպիս պատմութիւններ՝ զոր առաջին նայուածքով անլու-ծելի պիտի նկատէինք:

«Հիտքը ըսելով կը հասկցուի ուեւ զիծ, նշան կամ կաղապար, որ կը աեսնուի առարկայի մը վրայ, Պողոսած տարբեր առարկայէ մը: Ուտք նը-շաններու, միու սմբակի կաղապարը հողի վրայ, արեան բիծ մը եւայլն բոլոր հետք կը նկատուին:

Կան երկու գլխաւոր կէտեր զոր պէտք է մտքի առջեւ ունենալ. ա) Հետո-քը տեսնել, բ) Հետքը կարդալ: Ուրեմն անբաւարար կը նկատուի պարզապէս հետք մը տեսնելը. այլ անհրաժետա է որ այդ հետքը կարդացուի, այսինքն՝ հետքը տեսնելէ յիտոյ՝ առաջը զատողութեամբ զննել զայն եւ տրամադրանա-կան հետեւոթիւն մը հանել անկէ:

Հոյ պէտք է շէւանի թէ՝ կարելի չէ կաղապարուած սկզբունքներ գծել, զորս կարենան սկառաւաները կարդալ եւ վարժ հետք ճանչնցողներ զառնալ: Ա-սիկա, ինչպէս շշեցնեցի նախապէս, փորձառութեան ինդիր մըն է, որ պէտք է մշակուի՝ միշտ միտքերու հետեւելով եւ զանոնց բաղդատելով: Անոր հա-ման ընաւ գժուարութիւններ չկան, ինչու որ ամէն մարդ կրմաք հազարաւոր հետքեր տեսնել իր ամէն մէկ քայլափոխին եւ օգտուիլ անոնցմէ: Եթէ տղաք իբննց համար տվորութիւն ընեն հետք վիճուել փողոցի մէջ կամ բաց դաշ-տին վրայ, այդ տվորութիւնը իբննց պիտի տայ թանկագին եւ միաժամա-նակ հետաքրքրաշարժ զիտելիքներ. ասկէ զատ ամէն շրջագայութեան, աշ-

քերք պիտի վարժութին չորս կողմ դիտելու, հետքի նշաններ գտնելու մեջ զանեց ուսումնամասիրելու։

Հետք գանելու եւ անոնց հետեւելու արուեստը հասասարապէս ողբակար է թէ՛ զինուորականին, թէ՛ գաղտնի ոստիկանին եւ թէ որտորդին համար թշնամին հետախուզել անհրաժեշտութիւն մըն է զինուորականին համարակարգործը կամ գողը ձերքակալելը՝ պարտականութիւնն է զաղունի ոստիկանին, իսկ զայրի կենդանիներ գտնել եւ սպանելը ամենամեծ հանույն է որսորդին։ Այս բոլորը կը կատարուին հետք գտնելով եւ կարգալով՝ առաջ այս գիտութեան, որսորդին, զաղունի ոստիկանին եւ զինուորդին աշխատանքը պարագիւն մնալու դատապարտուած է։

Նկատի աւնենալով այս թանկադին տեղեկութիւնները, որոնք կրծան ըստացուիլ հետքերու ծահօթութիւնն, սկառաւները պարաւոր են անմիջական կերպով զանազանել մարդու, ծիռու, կենդանիներու, կառքի, սայիի, թնդանօթակիր կառքի եւայլ հետքերը։ Նոյնպէս պարտաւոր են զանազանել մարդոց պարզ քալուածքը՝ զաղելն, ձիերու հասարակ քալուածքը՝ անոնց կողմագնացքն եւ ընդուռ արշաւանքն կամ քառասմբակ զաղքն։

Երբ մարդ կը քալէ, իր ոտքին ամբողջ առափակութիւնը հաւատարապէս զետնին վրայ կը դրոշմէ եւ քայլերը իրարմէ մէկ կանգունի չափ հեռաւորութիւն ունին։ Վազիլու միջոցին, ոտքի մատները աւելի խորունկ կերպով կը խորուն հողին մէջ, քիչ մըն ալ հող մէկդի նետելով, եւ մէկ ոտքը միւսին մէկ կանգունին աւելի հեռու կը մնայ։ Երբեմն մարդիկ դիտմամբ հակառակ կը քալին, խարելու համար զիրենց հետապնդողները, բայց փարձակառու մը գիւրաւ պիտի հասկանայ կատարուած վարպետութիւնը։ Այս պարագային պիտի տեսնուի որ քայլերուն հեռաւորութիւնները իրարմէ աւելի կարծ են, առքի մատները քիչ մը ներս զարձած եւ կրունկը որոշակի դրոշմուած հողին վրայ։ Զափաքան հետաքրքրական փորձեկ կարելի է ընել բոպիկ ոտքերով։ Իւր մը ըմբռնելու համար զերեւի բացարութիւնները։

Կենդանիները երբ արագ կը շարժին, ոտքի մատները շատ աւելի որոց կը դրոշմուին զետնին վրայ եւ հող ալ զիր կը նետն, բան թէ երբ կամաց քունն։

Ջին երկու զոյդ սմբակի զրոշմ կը թողու քալած ժամանակ ետևելի ձախ ոտքը կը մատնայ մենաւի ոտքի նշանին եւ առջեւի աջ ոտքը նոյն ձեւով կը հետևելի աջ ոտքի նշանին։

Ընդուռ քալաւածքի միջոցին հետքերը նոյն են, բայց քայլերը՝ աւելի մեծկակ, եւ խոսելի ոտքերը ընդհանրապէս աւելի երկար եւ աւելի նեղ են երենց կերպարանքով քան անջեւի ոտքերը։ Գետինը զօրաւոր կերպով կը դրոշմուի եւ ոտքի մատները աւելի որոշ նշան կը թողուն՝ քան պարզ քալած ժամանակ։

Կողմնազնացքի միջոցին նախ կը տեսնուին երկու անջատ ոտքի հետքեր եւ յետոյ՝ մէկ զոյդ։ Իսկ քառասմբակ արշավի ժամանակ, անջատ ոտքի նըղաններ միայն կը տեսնուին։

Դիտելի է որ ետեւի ոտքերը աւելի երկար եւ նեղ են քան առջեւի ոտքերը։

Նախկին աւազակներուն եւ այժմու ձիու զողերու մէկ հետքը է՛ թիերը պայտել հակառակ ձեւով, խարելու համար զիրենց հետապնդողները, թէեւ վարժեկ հետք ճանցողներ այսպիսի հնարքներէ չեն խարուիր։

Պէտք է նաեւ ուսումնամասիրել անիւներու հետքերը, այնպէս որ կարելի ըլլայ զանազանել թնդանօթակիր կառքի մը, սայիի մը, գոմէշի սայիի եւ հեծանիւի մը անիւներուն նշանները, իսկ առոնց հետ մէկսեղ պէտք է ճանչն նալու վարժուիլ թէ ո՛րքան ժամանակ անցած է հետքը թողուելին ի վեր։

Ժամանակը, որը միջավայրի այնքան մեծ ազդեցութիւն կը գործեն հետքերու վրայ, որ սկսուած պարտաւոր է այս բոլորը միաբը պահել, երբ միաք մը ըստումնասիրելու կը սկսի: Օրինակ, եթէ փոփոխուող գետնի մը վրայ, չոր բայց հովտու օր մը կը հետեւիք, չափազանց կարճ ժամանակի մը մէջ հետքը Հինգած երեւոյթ մը պիտի առնէ, ինչու որ չոր հովը եկած եւ ցամքեցուած է զայն, և եթէ բաց գետնի մը վրայ էր միեւնոյն առնեալ ու ազ կամ գող սփռած է վրան, և այսպէսով բոլորովին փոխուած երեւոյթ մէջ տաւած է նոր թողուած միտքի մը:

Ջրու մը հետեւելու միջոցին, անոր անցած ժամանակամիջոցը կարելի է հետեւցնել ճամբուն թողած աղբերուն թարմութենէն:

Հնդկաստանի մէջ կարդ մը զիւզեր իրենց յատուկ վարժ հետախոյզներու ներն: Երբ զողութիւն մը պատահէ, նոյն զիւզին հետախոյզը կը փնտու զողը, եթէ անիկա տարբեր կիւղ մը զացած է, հետախոյզը մինչեւ այդ զիւզը կը հետապնդէ զայն, անկէ վերջ այդ զիւզին հետախոյզը կը սկսի որոնելու:

Եթէ զողը բոլուեցաւ, լա՛ւ, իսկ եթէ ո՛չ վերջին գիւղը պարտաւոր սփռի ըլլայ վճարելու զողցուած ապրանքին արժէքը: Այս ձեւով անոնք ունին ջախազանց փորձառու հետախոյզներ, որոնք վարժուած են հետքեր գտնելու ուեւէ գետնի վրայ և տեսնելու անպիսի աննշմար նշաններ ալ՝ որոնք հասարակ մէկու մը համար անտեսանելի պիտի համարուէին:

Հետաքրքրաշարժ պատմութիւն մը կը պատմուի Աւստրալիացի բնիկներու մասին, որոնք կ'երեւի քաջ հետախոյզներ են:

Շոգենաւ մը ճամբայ կ'ելլէ Աւստրալիայէն իր մէջ ունենալով քանի մը ընթիներ, որոնք շոգենաւով տուալին անգամ ըլլալով կը ճամբորդէին: Խեղճ ընթիները կատարելապէս անդէա էին շոգենաւի մը գոյութենէն, եւ երբ անիկա սկսաւ Ովկէանոսին մէջին կտրել իր ճամբան, բնիկները տախտակամածին վրայ փուուած, Ովկէանոսը կը դիտէին ապշահար: Երբ հարցուեցաւ իրենց թէ ինչ բանի կը նայէին այլքան ակնդէտ, անոնք պատախանեցին, «Մէնք չկրցանք հասկնալ թէ այդ նաւը ինչպէս իր ճամբան կը դտնէ ծովուն մէջին: Մէր աշքերը բաւականի ոուր են՝ ցամաքին վրայ տեսնելու ուեւէ հետք, նոյնիսկ այն հետքեռը՝ զորս սպիտակամորթներ անկարող են տեսնելու: Մինչդեռ մեզի համար չկափազանց յատակ է: Բայց հոս ծովուն վրայ, էկրեւի թէ անզյիացի նաւասահներու աշքերը գէափի առաջ կը տեսնեն, այլապէս անոնք պիտի չկարողանային նաւը առաջնորդել, մէնք որ ցամաքի վրայ այնքան քաջատես ենք, հոս, ջուրին վրայ անկարող ենք տեսնելու ուեւէ հետք կամ նշան»:

Երբ սկսուածը յանկարծ կր կորսնցնէ հետախուզութեան միջոցին հետեւած հետքերը կարծը գետնի կամ խոտի հանգիպելով, պէտք չէ որ յուսահար այլ պէտք է վերջին հետք իբրև կերդոն բոնելով՝ քան կամ երեսունը քայլ հետաւորութեամբ չըրջանակը մը բոլորէ, սրուն չուրջ սկսի փրկարուել կորսուած հետքին շարունակութիւնը: Եթէ փմբակով միասին է, յար է որ մէկ կամ երկու հոգի մասնակցի փնտուութի, քանզի եթէ իմբակը ամրողութեամբ մասնամուի, հաւանական է որ թշնամիին հետքերուն վրայ կոխեն և այսպէսով նշուքին անոնք:

Նիս նորք

ՄԿՐՑԻԶ ՆԱԽԳԻՍԱՆ

NAUASART

AÑO 5 - N° 56

ENERO DE 1958

BUENOS AIRES

VA es tiempo, pues, de conectar. Tal es la nueva ley, la que va a dar característica a la Nueva Humanidad que está próxima: Conectar, consolidar, edificar.

Constituído el ser individual, hay que educar a la constitución del ser social. No basta con ser un buen ladrillo, o una viga fuerte o un adobe sólido. Que cada ladrillo y cada viga y cada adobe humano se junten en la unidad armónica del templo social. Las arenas se consolidan en la piedra las piedras en la roca, las rocas en el astro, los astros en el sistema planetario, y los sistemas planeta-rios en la Unidad de la Creación. Hay que seguir las huellas que la Naturaleza nos señala. La sabiduría estriba en la lectura de ese gran libro abierto, y el deber en ajustar los actos a las enseñanzas de sus páginas.

¡Hombres! Ya no debéis seguir las raquíticas reglas de vuestros intereses. Pensad que sois átomos que vais a fabricar un órgano; que sois órganos que vais a construir un sistema; que sois sistemas que vais a construir un ser humano, que vais después a

compactaros en nación, en raza, en Mundo. Sabed que tras el hombre individual, ha de surgir en breve el hombre fraternal.

Desarrollado en nosotros el instinto de la compactación; convertido el altruismo, de simple espectación mental, en fuerza motriz de nuestro ser, ya tendremos el hilo de Ariadna que nos guíe por el oscuro laberinto en busca del deber: el bien de todos, antes que el propio bien. Las variedades construyendo unidades. Esa

ha de ser la moral nuestra, porque esa es la moral de la Nagentileza. Después de fortalecer el amor

propio, hay que ascender al de familia; luego, al de patria; en seguida, al de raza; para alcanzar más tarde el de la humanidad. Y aun queda más arriba, como pináculo de amor, el franciscano, aquel que siente en sí la vibración simpática de todo cuanto existe: que es savia en el árbol, frescura en la corriente, fulgor en el celaje; que ríe con la aurora, que reza con la tarde, y que hasta se deslie en pesar en el pecado de las yerbas letales, de esas que sufren con el dolor de ser veneno.

EDITORIAL

Estudios Sobre Armenia

Por RAFFI MIRAKIAN

(Continuación)

ANTIGUEDADES ARMENIAS

Okhal-Tzikhé, es un pueblecito de la Gran Armenia, dividido en dos por el Poskhor. La época de la fundación de esta ciudad es desconocida. Se la menciona por primera vez durante el reinado de la reina de Georgia, Tahvar, en el siglo XII. Esta ciudad es rica en antigüedades de la Edad Media. La mayor parte consiste en túmulos.

Los armenios desplegaban gran lujo en la ornamentación de estas tumbas. En ellas generalmente se lee: "¡Oh, Cruz, acuérdate de mí!".

En el sur de Akhal-Tzikhé, se encuentra Sev-Pert (la Fortaleza Negra). De la antigua fortaleza no queda más que las ruinas, que sirven de abrigo a algunas familias armenias.

Todas las llanuras de los alrededores está cubierto de restos de monumentos que simbolizan la historia del mundo desde el comienzo de la humanidad.

Esta comarca, es según la tradición la tierra de Hasi (pueblo armenio anterior al diluvio).

No lejos de las ruinas de Kará-Kalé, se encuentra el árbol donde Noé recibió la visita de tres enviados celestes.

En 1604, bajo el reinado de Schab-Abbas, El Grande, Djoulfa era una ciudad famosa por su comercio y su riqueza. Cuando el monarca persa pasó por esta ciudad, los habitantes le hicieron una recepción magnífica. Durante los agasajos, Abbas, se mezcló constantemente a las celebraciones cristianas, comiendo carne de cerdo

como ellos. Pero, la riqueza del lugar tentó al monarca que decidió apoderarse de una ciudad tan próspera, por la fuerza.

Un año después, se presentaba a las puertas de la ciudad con su ejército, dando tres días a los habitantes para que abandonaran la ciudad y lo siguieran a Persia. Los que no lo hicieron serían muertos.

Al llegar al tercer día, los habitantes con sus efectos más preciosos abandonaron sus casas y se dirigieron hacia el borde de Arabia. Del otro lado del río los esperaban los infieles. Esa misma noche, los soldados saquearon la ciudad, y por orden de Schap-Abbas, le prendieron fuego.

Los expatriados se dirigieron a Tauris. Ya en Rusia fueron repartidos en las distintas ciudades del lugar, se-

**Todos los del Sud
prefieren
prendas Sport**

SALAS
SPORT

Arcos. MONASTERIO DE OCA 901

T. E. 21-1008

DE MIS MEMORIAS

El Espíritu Deportista es Apto a Cualquier Sacrificio

El espíritu de sacrificio es una de las virtudes más apreciables de un hombre. Aquel que se interesa por la felicidad y prosperidad de otra persona y se empeña en ayudar desinteresadamente a su prójimo, es apreciado y querido por todos. Los pueblos elevan a la categoría de grandes dirigentes, a aquellos hombres que tengan estas cualidades.

El pueblo armenio, en el pasado, ha tenido muchos dirigentes y guías que reunían estas virtudes. Estos han brindado con desinterés al pueblo, sus capacidades físicas, materiales, intelectuales y morales.

El deporte armenio, de la misma manera, ha tenido destacados dirigentes, que con cuyos magníficos e importantes servicios, han escrito la historia en letras de oro. A propósito citaremos a tres de ellos, que hicieron la promesa de servir al deporte armenio: Shavarsh Crisian, Vahan Cheraz y Haik Chizmedjian.

Los dos primeros, murieron en cumplimiento en su deber. La historia los recuerda como mártires del pueblo armenio. En cambio, el tercero, falleció lejos de su país, en el destierro.

El deporte armenio cuenta con numerosos dirigentes de la categoría de los nombrados, que en momentos difíciles han organizado y dirigido a la juventud, con gran éxito.

A propósito no está de más recordar un hecho, aunque en el fondo no tiene tanta importancia, pero considero que es educativo mencionarlo:

Era la primera guerra mundial, período 1914-18. El movimiento del deporte armenio se encontraba a su libre albedrío, a causa de los acontecimientos políticos. Con algunos simpatizantes, creamos una entidad deportiva, para encender el entusiasmo dentro de la nueva generación.

Más tarde, uno de nuestros asociados, Mgrdich Nalbantian, me mani-

gún sus aptitudes. Sin embargo Schab-Abbas, no fué cruel con sus nuevos súbditos. Les construyó nuevos edificios y los eximió de pagar impuestos durante siete años.

Un grupo de armenios fundó una nueva Djoulfa, que en 50 años se convirtió en una ciudad modelo, pero los sucesores de Abbas no siguieron la política de éste, y acosaron a los armenios con impuestos.

Recordemos aquí, a Nazar, el armenio que fué gran tesorero del imperio, gracias al Chá.,

Así fué que años más tarde un descendiente de Nazar, que llevaba su nombre, huyó a Rusia para escapar a la anarquía Persa, llevando consigo oro y piedras preciosas, entre los que estaba el famoso diamante que Catalina II compró por medio millón de rublos y que adornó el cetro imperial ruso.

Este mismo personaje fué el fundador de la famosa familia Nazaref de Rusia.

festó que nuestra organización tuvo gran eco en el interior del país, especialmente en los suburbios costeros de Esimirna, en un lugar llamado Geoz Tepé. Y los jóvenes de este pueblo desean contar con un equipo de foot-ball y solicitan un entrenador y dirigente para organizarlos.

La designación recayó sobre mi persona. Estaba muy contento que nuestra acción había despertado entusiasmo en los muchachos de Geoz Tepé. Esto consideraba un consuelo, en aquellos tiempos belicosos y de situaciones políticas inciertas, especialmente para los armenios, que sería largo narrar en estas líneas.

Al principio dudé en aceptar dicho cargo, pensando el peligro que significaría para mi persona, viajar hasta aquel pueblo apartado, pasando en el camino por varios controles policiales y militares turcos. Pero teniendo en cuenta el entusiasmo de los jóvenes, no dando importancia los peligros a que pudiera estar expuesto, acepté la misión de dirigirlos, ya que era cercano a mi corazón.

Mi primer paso fué organizar el equipo y entrerarlo. Tuve la satisfacción de poner el nombre de "Aravast" a esta entidad. Aravast, fué un famoso rey de la antigua Armenia, gran deportista y propulsor de toda manifestación similar.

Las prácticas, las realizábamos en los alrededores de Kokar-Palé, en un extenso campo situado al lado de la iglesia griega "Aia Marina" (Santa María).

Las pruebas futbolísticas dominicales, habiendo despertado gran entusiasmo, reunían numeroso público, alrededor de la cancha.

Estas pruebas se efectuaban sin ningún inconveniente. Solo me resultaba molesto el retorno a nuestra casa, pues los turcos en el camino nos amenazaban insultándonos y nos gritaban "keafir gueavur" (infiel cristiano).

Un día me llamó la atención un joven turco alrededor de los 18 años, vestido correctamente, que observaba con sumo interés nuestras prácti-

PIELES

MODELOS

FINAS

REFORMAS

PELETERIA "PAPAZIAN"

SUIPACHA 942

T. E. 32-0705

-:-:- BUENOS AIRES -:-:-

cas; y trataba de entablar amistad con mis muchachos.

La actitud de este joven, no me agrado, pensando en que las relaciones entre turcos y armenios estaban muy distanciadas.

En una ocasión, cuando volvíamos a nuestras casas, note que en el camino ningún turco nos molestó. Me llamó la atención, dándome cuenta en seguida, que la causa era la presencia del joven turco que caminaba a la par de mis muchachos. Pues resultó ser, el hijo de un importante coronel del ejército destinado en la zona.

Viendo ésto, dejé de lado mis sentimientos anti turcos. Quise utilizar a este joven en nuestro beneficio.

Grande fué su sorpresa, cuando el domingo siguiente lo invitó a participar de nuestras prácticas. Este aceptó con gran alegría y desde entonces formó parte de nuestra entidad. Era muy educado y culto. Todas mis directivas las cumplía al pie de la letra y con todo respeto. Por su causa, pudimos realizar actividades deportivas

sin ningún contratiempo, en aquellos días difíciles, hasta el armisticio ocurrido en el año 1918.

Se llamaba Behan y se entrenaba en nuestro equipo Ardash. Ocupó el importante puesto de centro forward. Gracias a su capacidad, destreza y ligereza en el juego, llegó más tarde a ser jugador de primera categoría y logró integrar el equipo turco de primera "Altai", siendo uno de sus mejores jugadores.

De esta manera, una vez más, gracias al deporte armenio, surgió un elemento destacado que mantuvo en alto el deporte de su país.

El deporte armenio no reconoce fronteras, distinción de nacionalidades ni de razas. El deporte armenio es para el deporte. Su grandeza reside en este caso, en que ayudó e hizo surgir a un joven que pertenecía a una nación que masacró al pueblo armenio. Aquí reside la grandeza del armenio.

GARO SHAHINIAN

DE NUESTRA JUVENTUD

Nuestra juventud día a día, jalona nuevas posiciones en todos los ramos de la cultura. Esta vez, se trata de la señorita Cristina Mardirossian, socia de la U. G. Armenia, que habiendo finalizado el último año, en la Escuela Normal № 7, ostenta con merecido orgullo el título de Maestra Nacional. Asimismo, en el año 1954, obtuvo el título de Profesora de Inglés.

Es hija de nuestro socio vitalicio, señor Joren Mardirossian y de la Sra. Takuhí Hairabedian de Mardirossian.

Nosotros por nuestra parte, la felicitamos y le deseamos mayores éxitos en su vida futura.

Sra. CRISTINA MARDIROSSIAN

El Entrenamiento en el Deportista

"Entrenamiento" es la preparación física que efectúa un sujeto cualquiera para lograr un óptimo estado fisi-comental, es decir, un funcionamiento perfecto del organismo, que lo lleve al rendimiento ideal. En otras palabras, es un proceso destinado a poner el cuerpo, bajo la influencia de todos los agentes que contribuyen al mejoramiento de la salud y fuerzas necesarias para hacer frente a exigencias extremas.

¿En qué consiste un entrenamiento? ¿Cuáles son esos agentes favorables? En primer término, podemos afirmar que lo primordial, la esencial, la base del buen estado fisi-comental es la vida sana. Esa vida se relaciona con determinados hábitos personales que, ordinariamente, perjudican o contribuyen a los esfuerzos del atleta en su lucha, por alcanzar ese estado especial del organismo.

La base de un buen entrenamiento es, sin duda, una vida ordenada. Tratar de entrenarse para una prueba sin haber observado los principios fundamentales de la buena salud, es como quemar las dos extremidades de una vela al mismo tiempo. Nunca hemos pensado que exigir a un atleta ciertas normas de vida, a fin de cumplir con los requisitos de un buen entrenamiento, fuera un sacrificio. Sabemos que hay diferentes opiniones en cuanto a este punto. Los europeos no exigen aquellas normas que los americanos consideran fundamentales en todo entrenamiento. Una escuela dice: si usted fuma, puede seguir, fumando pero no con exceso, aunque reconocemos que no favorece al atleta. Si usted bebe, hágalo, pero sin abusar; es decir, hay contemplaciones y tolerancias con un hábito que se admite como inconveniente.

Otra de las escuelas predica: "Para qué tanto entrenamiento". "El deporte es para el placer". "Rodear el deporte de tantas trabas quitando al atleta cualquiera de los placeres mundanos, hace del mismo una tarta pesada, y un motivo de gozo".

Toda preparación física y moral tiene sobresalir en una determinada actividad deportiva, debería contar con el máximo de las influencias benéficas posibles, que podríamos llamar agentes positivos, para que esa actividad tenga el mayor éxito. Es necesario entonces, eliminar del régimen de vida de cada atleta, todo lo que pudiera influir negativamente en el progreso hacia un buen estado físico y la realización perfecta de las destrezas de su prueba o deporte.

El punto de vista que sostengamos es que, cuanto mejor entrena este el atleta, mayor placer experimentará en la participación de la actividad que practica. Contestamos a aquellos que dicen que no juegan para ganar, sino por el mero placer de participar, preguntándoles: "¿Para qué anotar el score entonces? Viene al caso el dicho inglés "Anything worth doing at all, is worth doing well" (Cualquier cosa que valga la pena de llevar a cabo, vale la pena de hacerla bien). Sobre esa base, edificamos nuestra filosofía del entrenamiento.

La experiencia de numerosos entrenadores en miles de atletas, ha demostrado, sin dejar lugar a dudas, que hay reglas fundamentales a la vez que elementales que deben cumplirse estrictamente, si es que quiere lograrse un progreso en el estado atlético del individuo. Ellos deben atenerse a la prohibición de:

ORIENTACIONES A LOS PADRES

Los Buenos Consejos

Es la adolescencia la edad en que se adquiere una actitud defensiva mediante la cual se evitará sucumbir a infinidad de tentaciones, vicios y costumbres, que atentan contra la persona y la sociedad.

Para armar a los jóvenes en tal sentido el procedimiento más usual ha sido y es el consejo.

En forma de sermón laico, de lección de moral, de lectura recomendada el consejo se aplica hasta empapar el ambiente de la edad juvenil con tal exceso, que se produce generalmente una sobre saturación.

Antes que los padres o los maestros hablen, ya muchachos y chicos saben a qué atenerse e inconscientemente dejan resbalar por sobre ellos las palabras sin que éstas produzcan el deseado efecto.

Hay que disfrazar el consejo para que su acción sea realmente efectiva. Hay que charlar con los hijos amigablemente oyendo sus opiniones y rebatiéndolas con el mismo respeto que se emplearían para sostener una discusión con un amigo.

Es muy común en los padres subsanar un escollo diciendo al adolescente: "¿Tú qué sabes de eso?".

El muchacho calla pero piensa: "Las

personas mayores creen que lo saben todo".

Sólo el intercambio profundo entre padres e hijos procura equilibrio por el único medio posible en esta edad difícil: la imparcialidad, la equidad y la comprensión, como notas distintivas en el carácter de los padres.

LA EDAD DE LOS GRANITOS

En la adolescencia, suelen aparecer granitos que preocupan con su antiestética presencia. Sus causas son variadas y atañe al médico señalarlas. Si tomamos como ejemplo este problema de la edad juvenil, nos lleva a ello su frecuencia y lo útil que por ello no será para que su solución resulte un medio de fortificar el carácter de joven. Existe la idea que el acné desaparece pasada esa edad. Pero si los varones y las niñas supieran que aún pasando, dejan a veces marcas y cicatrices que afean para siempre, acaso reprimieran ciertos abusos.

Marchando hacia el colegio, se encuentran confiterías que detienen el paso. Las estaciones en ellas son frecuentes y mientras se conversa con la amiguita se ingieren con el maravilloso apetito de la juventud, masitas y

-
- 1) Fumar.
 - 2) Ingerir bebidas alcohólicas.
 - 3) Transnochar.
 - 4) Abusar de alimentos extraños a la dieta impuesta.

Estas reglas son elementales, por supuesto, y exigen algún sacrificio, pero se compensa por los beneficios logrados. Todo aspirante a integrar un equipo de atletismo debe acatar estas normas. De lo contrario no está facultado a formar parte de un conjunto de hombres, la mayoría de los cuales están resueltos a llevar a cabo un buen "training". Puede su falta de voluntad perjudicar no sólo a sí mismo, sino que también al equipo a que pertenece. El efecto de su falta de carácter sobre la moral del equipo puede ser desastrosa. Por lo tanto, un entrenamiento presenta una importante fase psicológica, que acompaña al trabajo físico.

tado a formar parte de un conjunto de hombres, la mayoría de los cuales están resueltos a llevar a cabo un buen "training". Puede su falta de voluntad perjudicar no sólo a sí mismo, sino que también al equipo a que pertenece. El efecto de su falta de carácter sobre la moral del equipo puede ser desastrosa. Por lo tanto, un entrenamiento presenta una importante fase psicológica, que acompaña al trabajo físico.

helados. Otras veces el hecho se simplifica con la compra de "sandwiches" a expendedores callejeros o en los bares, cuando no con visitas a las "pizzerías" o ventas de empanadas. Son estos hechos sobradamente repetidos y muy poco a propósito para luchar contra el acné juvenil. Aunque su causa no sea siempre de origen digestivo, puesto que pueden proceder de trastornos glandulares, significa el acné un grito de alarma de la naturaleza, y su desacato, puede producir estado de intoxicación lenta o indigestiones rápidas muy poco a propósito para subsanar el problema. He aquí el panorama. ¿Cuál es el remedio?

Indudablemente, y en primer término recurrir al médico cuyo dictámen serán siempre oído con mayor acomatamiento. Su consejo nos dará siempre la razón en lo que llevamos criticado.

¿SUPRESIÓN DE GOLPE?

Tan difícil como es al fumador dejar su cigarrillo, es al goloso o al gloton privarse de las cosas que despiertan la exaltación del gusto.

Un poco de humorismo en los padres, es otro disfraz del consejo.

—¿Por qué en vez de cinco helados no tomas cuatro?

El chiste y la risa del camarada son más eficaces que el ceño adusto del juez o el consejero.

Además, no es posible hacer que de pronto brote la firmeza, cosa que es más fácil de conseguir paulatinamente y atacando en muchos sentidos sin que lo parezca.

COQUETERIA Y BIEN PARECER

Es necesario además, despertar la coquetería en las niñas como elemento de auxilio.

Es en esa edad cuando se forman ciertas escalas valorativas que dan estabilidad a la personalidad moral.

—¿Qué prefieres, mejorar tu físico

o comer hasta saciarte de lo que más te agrade?

—¿Qué te parece mejor, que tu aspecto sea grato a los demás o te miren con celos?

—¿Qué deseas más, ser atrayente o estar golosamente satisfecha?

En vez del consejo, la reflexión implicada de esas preguntas y otras análogas.

Y para con los muchachos, lo mismo. En vez de coquetería llamémosle bien parecer.

Un deseo de presentar un aspecto limpio y fresco que es el aliño en el traje y cuidado de ese detalle ingrato en la privación de aquello que lo propicia.

CEDER Y NEGARSE

Alejándonos del ejemplo que acabamos de analizar y para ser aplicado en toda la vida, es bueno que nos pongamos de acuerdo sobre algo de capital importancia.

En todos los hechos humanos hay dos caminos: ceder o negarse.

Ceder puede ser tolerancia y comprensión. Pero comúnmente y en los casos morales en cuya encrucijada se encuentra a diario el adolescente ceder es debilidad. Lo es por fácil, por

Vivir Para Comer, No; Comer Bien, Si

Vivir para comer, no; pero sí dar a la función cotidiana de la nutrición la sensación de un agradable deber. Pecar por exceso de gula, no; pero desear comer "bien" sí. Manjar deseado, medio digerido afirma la sabiduría popular. Naturalmente, siempre que el interesado no sufra de úlcera gastrointestinal, de afecciones del aparato digestivo y, en general, de cualquier enfermedad aguda o crónica.

Cada organismo animal desea el alimento que más le agrada. Y apetece generalmente del que tiene más necesidad. El niño que aflige a la madre y hace horrorizar a las amigas de la madre porque se ha tragado un trozo

no ser producto de creación, convicción o anhelo. Porque ceder es emprender el camino trazado por otro en vez de abrir el propio.

En el caso tratado en este artículo, ceder a la tentación de las comidas prohibidas es más sencillo que privarse de ellas.

Lo fácil es de débiles, lo difícil de fuertes. El valor se prueba en esas pequeñas cosas. Todo triunfo de esa índole obtenido por el joven debe ser debidamente elevado a la categoría que le corresponde: un mérito.

Las flojedades, son por lo tanto desmeritos que bajan el nivel de la personalidad.

Los muchachos y niñas saben admirar a los fuertes, hay que presentarles modelos que lo sean. Sus padres serán los primeros modelos y no solamente de palabra sino de hecho.

Muchas veces la falta de actitud firme de un joven, se debe al famoso refrán puesto en acción por casi todo

de yeso, un carboncillo o un cascote encontrado quien sabe dónde, necesita calcio y substancias minerales para su organismo en desarrollo.

Una demostración experimental que se presenta a menudo en los laboratorios de fisiología a los estudiantes de segundo y tercer año de medicina, es la siguiente: en una jaula, en la que se ha encerrado a una tribu de ratoncitos, se colocan dos recipientes de agua: una contiene agua pura y el otro salada. Los pequeños huéspedes apagan su sed indiferentemente. Pero si a la mitad de ellos se les extirpa las suprarrenales (son las glándulas que presiden el metabolismo de las sales) ése-

el mundo en la vida diaria: "Haz lo que yo te digo y no lo que yo hago".

EL EJEMPLO ES TODO

La fuerza de regular la voluntad es el fin principal de la educación. Imposible conseguir este fin si los padres y los maestros no poseen lo que quieren inculcar a sus hijos.

Nunca es tarde para comenzar la propia reeducación, sobre todo en los detalles al parecer insignificantes.

En una fiesta sorprendimos a un niño de trece años que decía a su mamá: —Estás tomando helado de crema... por la noche te dolerá el hígado.

—Y a tí te hará mal a la garganta — respondió la madre.

Y ambos siguieron tomando su helado.

Dejemos a los lectores la crítica de este breve ejemplo, teniendo en cuenta todo lo apuntado anteriormente.

RAFFI MIRAKIAN

tos buscan con avidez sólo el agua salada; si luego se hallan privados de ella, desmejoran rápidamente hasta morir.

Es instintivo pues, en cualquier ser viviente buscar la alimentación de la que carece porque el "reflejo" de esas funciones del organismo que regulan el equilibrio fisiológico así lo exige. Un "reflejo" de carácter, digamos más inmediato, y particular es el que cada uno de nosotros ha experimentado sobre sí mismo infinitad de veces. Hécérale agua la boca... En un individuo que tiene hambre y ve un manjar que le agrada se verifica un complejo de actos involuntarios en los cuales se encuentra también interesado el sistema nervioso y periférico. ¿La retina percibe la imagen de un pollo asado? He ahí que las fibras del nervio óptico las transmite *ipso facto* al cerebro, el que a su vez hace accionar las fibras centrifugas hasta las glándulas salivares; éstas, así excitadas, inician una salivación especialmente rica en pepsina, la materia prima para iniciar el complejo y maravilloso proceso de la digestión.

Otro refrán dice: "Dime lo que comes y te diré quien eres". Es interesante, por ejemplo, comparar los caracteres somático-intelectuales de un determinado pueblo y su tipo de alimentación limitado fundamentalmente a los productos del medio ambiente. Han sido efectuadas observaciones notabilísimas en especies de animales, muchas de ellas de aplicación práctica. Los criadores de caballos conocen perfectamente las normas que deben seguirse para transformar a un equino cualquiera en un magnífico caballo de ca-

rerra o de reproducción. Para los criadores de cerdos resulta fácil obtener de los pingües puercos, jamones o pancetas gordas según la suministración del alimento ya desde los primeros meses de vida del animal, etc.

¿Y qué podría decirse del papel importantísimo de la alimentación en la reproducción del sexo? En los insectos "sociales", ésta permite transformar una hembra fecunda en una obrera estéril. Y viceversa. Es el fenómeno de la "castración fisiológica", ilustrado por Marshall. El mismo sabio observó que muchas hormigas productoras, cediendo determinados componentes alimenticios a las larvas, toman los caracteres de las obreras y pierden la capacidad de engendrar. La reina de las abejas lo es merced a la "gelatina real" alimento especial que desarrolla sus reales características.

Una alimentación muy rica en proteínas (carne) tiende a esterilizar a los animales. Los textos de biología no se cansan de citar las experiencias efectuadas en pollos que tomaron el aspecto de capones después de una abundante nutrición proteínica, pudiéndose explicar así: las proteínas elaboradas por el organismo no son oxigenadas completamente como son; por ejemplo, los hidratos de carbono (azúcares, farináceas) pero dejan muchas escorias que con el tiempo, intoxican el organismo, comenzando por las células del delicado tejido germinal. He aquí lógicamente una pregunta: ¿es por esto quizás que la población de las zonas rurales, que se nutre principalmente con abundante pan negro es la que más da de que hacer a los secuaces de Mathus?

ESTIMADO CONSOCIO:

El campo de deportes de la Unión General Armenia de Cultura Física es un lugar adecuado para el esparcimiento del físico y del espíritu. Concurra usted con su familia y forme en esta institución su segundo hogar.

En el Amateurismo finca la Grandeza del Deporte

Por AGUSTIN SELZA LOZANO

He defendido y propugnado siempre el amateurismo integral en todos los deportes. Deseo que el basquetbol no llegue a profesionalizarse como ocurrió con el fútbol. Admito que ganarse el diario sustento como profesional de un deporte, es tan honesto como cualquier otra profesión ejercida decentemente. Pero estoy muy lejos de juzgarlo como un beneficio de bien social. Por lo tanto entiendo, que no existe necesidad ni interés alguno de fomentar el profesionalismo entre las falanges de la juventud argentina, que dedica sus ocios a la práctica de los deportes por el placer que ello reporta, y los beneficios de orden moral y físico que proporciona.

UNICA Y VERDADERA FINALIDAD DEL DEPORTE

La educación física y las prácticas deportivas, nunca han tenido por finalidad preparar o formar prodigiosos atletas o excelentes jugadores, destinados a producir utilidades económicas a los organizadores y explotadores de espectáculos. Tanto las prácticas deportivas como la educación física, propenden al desarrollo de la habilidad y fuerza del individuo, perfeccionando el sistema muscular y hasta el organismo y están destinadas a mejorar la raza; a crear hombres fuertes y sanos en un perfecto equilibrio muscular e intelectual haciéndolos capaces de "poder" cuando "quieren" y dotándolos con el máximo de cualidades de carácter y energía; de acción, actividad y resistencia, para los duros y cotidianos combates de la vida.

Profesionalizar sistemáticamente los deportes, es trabajar para el circo con el criterio de la antigua y decadente Grecia. "La Grecia robusta y eurítmica del siglo de Pericles, con la gloria alcanzada por sus gimnastas disciplinados en la moderación y el equilibrio, fué seguida de la Grecia decadente de atletas que instalaron su vida íntegra en los estadios, preparando así la esclavitud y la vergüenza máxima de aquel pueblo".

MUY POCO DURA LA GLORIA DEPORTIVA

El profesionalismo, resulta también la manera de exponerse peligrosamente a formar legiones de hombres inútiles a la sociedad. La gloria profesional y sus provechos sólo duran un tiempo. Muy pocos profesionales, pueden labrar en el transcurso de algunos años triunfales y beneficiosos, un porvenir al abrigo de todas las necesidades. Todos los demás, ven frustradas sus ilusiones y esperanzas de éxitos ilimitados y de fortuna. Las fuerzas, habilidad y facultades pronto se pierden —Justo Suárez y Bernabé Ferreyra, por no nombrar otros, son entre nosotros, claro ejemplo de esta afirmación— y entonces aquellos que como los citados pudieron creerse poseedores de una carrera larga, triunfal y lucrativa, pronto quedaron relegados a la miseria y al olvido. Porque el profesionalismo jamás busca la salud del atleta, ni se preocupa por el mejoramiento de la raza. Como único y exclusivo fin, solamente le interesan los beneficios pecuniarios,

Los verdaderos directores del deporte, los que piensan inteligentemente y desean laborar en beneficio de la educación de nuestra juventud deben combatir sin tregua al profesionalismo, oponiendo a su avance el verdadero y puro amateurismo. Hay que luchar contra la nociva inclinación de los jóvenes, acuciada y alimentada por el clima deportivo-comercial, que hoy vive el país. Es menester lidiar contra aquellos mozalbete que frente a sus primeros éxitos deportivos, creen vislumbrar una futura y halagadora carrera, y cegados abandonan sus estudios o empleo por la problemática perspectiva del atrayente pero peligroso profesionalismo. Es preciso también inculcar en la conciencia de la juventud, que los empleos de favor, obtenidos merced a habilidades deportivas, duran apenas lo que duran las facultades atléticas. Empleos u ocupaciones de ese género no son recomendables, porque son otorgados o están apoyados sobre bases falsas. Hay que elevar el concepto del amateurismo integral, y hacer comprender a los jóvenes que el deporte es fuente inagotable de sanas y puras sugerencias mentales.

EL JUGADOR NO DEBE SER MERCANCIA

Necesario es destruir esa regla, que al jugador de fútbol como material humano propiedad del club en el cual está enrolado, y que puede disponer de él como se dispone de una mercancía cualquiera. Tal derecho lo considero innoble e intolerable en un país de estructura democrática. Es un sistema de protección recíproca entre los clubes. Y la más eficaz defensa del profesionalismo. Este método atenta

contra la libertad individual y de trabajo, porque estableció un mercado en donde los jugadores pueden ser vendidos como reses al mejor postor. De esa manera ha muerto aquel noble y altruista espíritu del club, que ligaba fraternalmente a los integrantes de un equipo, cuyos colores defendían siempre y en toda lid, con ardoroso entusiasmo, acendrado cariño y notable abnegación. Pueden los clubes profesionales construir sus cuadros como mejor les plazca, pero con la condición de que no anulen el humano derecho, que el jugador tiene como hombre y ciudadano, para actuar por la entidad que deseé o más le convenga a sus intereses.

El deporte jamás debe apartarse del verdadero espíritu amateur. Soy un convencido de que la disposición moral y espiritual, de quien sale a jugar en un rato de ocio que roba al diario trajo de su vida, es muy distinta, pero muy distinta, a la de aquel otro que tiene por objeto justificador de su existencia, salir a la cancha para cumplir una obligación, para así procurarse el sustento diario.

Al deporte es menester y urgente imprimirle un profundo sentido, que lo oriente y convierta en instrumento de elevación social colectiva. Todo cuanto se pretenda hacer para anular esos preceptos, provocará efectos contrarios a la finalidad que gestó y dió vida a esas instituciones que hoy se llaman grandes, y lo son, porque quienes las prestigieron y elevaron a ese rango de grandeza, fué el desinterés de los aficionados, que sin egoismos defendieron sus colores con fe y cariño, creando en su torno la popularidad y fama que en la actualidad gozan.

El Sacrificio de la Fama

El deporte tiene entre sus múltiples facetas la particularidad de que al cautivar el espíritu por el esfuerzo, la habilidad y la destreza del hombre, se convierte en espectáculo, y sus mejores exponentes alcanzan justa fama y prestigio que los convierte en verdaderos ídolos de su pueblo.

Para que alcance esta situación, el deportista pasa desde el aprendizaje a la actuación regular y exitosa, para llegar a la consagración definitiva como verdadera estrella.

Hay muchas formas y modos de llegar, pero generalmente es a base de las condiciones físicas, que en todos los casos son extraordinarias.

Luchando al principio con denuedo, privaciones, empeño y sacrificio, se llega a la cumbre, y si bien, con todos los esfuerzos, ha sido relativamente fácil llegar, lo difícil es conservar con dignidad la fama y el prestigio conquistados.

¡Cuántos grandes campeones con condiciones sobradas hemos visto venirse abajo en estrepitosas caídas sólo por no haber sabido guardar en la conducta que su prestigio exigía, ni la dignidad ni el respeto que su propia consideración personal reclamaba!

Llegar, se llega, pero mantener con altura esa posición alcanzada es lo que más sacrificios requiere.

Por ello la conducta de un campeón debe estar condicionada en forma directa a mantener su condición de tal con la dignidad que el título requiere. Llegado a la fama, es donde más se deben cuidar los estados físico y espiritual, puesto que ya no se pertenece en forma absoluta, dada su condición de valor máximo y representante de

todo un pueblo. Esta posición le obliga no sólo a cumplir con las exigencias reglamentarias, sino también con los lazos de admiración, afecto y simpatía que lo atan a toda la masa de aficionados que lo siguen.

Y para mantener esa posición es necesario tener la voluntad que imponga una conducta pública y privada en consciencia con esas exigencias, y sus esfuerzos físicos deben estar al servicio de su estado atlético, para conservar todas las virtudes indispensables.

Su conducta pública, dado que públicas son su situación y su actuación, debe estar acorde con las buenas costumbres y con la corrección mínima indispensable que lo hagan digno de la consideración de todos sus conciudadanos.

Su conducta privada debe ser modelo, y es ahí precisamente donde más debe influir su voluntad para imponer la templanza y la moderación que requiere una vida correcta y digna.

Muchos campeones con extraordinarias condiciones, cuyo prestigio y fama los colocan en un plano de consideración pública y cuya popularidad lleva implícita la admiración y afecto de todo un pueblo, no saben retribuir a esa simpatía con la misma lealtad y nobleza que les es dada.

Resulta difícil para quien no tenga firme fuerza de voluntad, saber resistirse a todos los halagos y las lisonjas que su popularidad facilita.

Placeres fáciles y perniciosos, momentos de falsos deleites y expresiones vulgares y momentáneas cautivan espíritus débiles, pues muchos, rodeados por falsos amigos y admiradores, creen que deben seguir en la calle o en los la-

Willam Saroyan

Dramaturgo y novelista contemporáneo, es autor de numerosas narraciones características, que definen un temperamento literario hondamente humano, de emotivos perfiles cálidos.

Su estilo es directo y va impregnado de una naturalidad y sencillez realmente cautivante, ya que, desde un primer momento predispone al lector y lo lleva sin esfuerzo al mundo que él describe y en el que hace vivir sus personajes, verdaderamente extraídos de la vida misma y con la propia expresividad original.

Saroyan, haciendo abstracción del juicio que pueda merecer como literato, tiene para los armenios el mérito de que en sus páginas, escritas en in-

glés, ha tratado muchas veces temas relacionados con su origen armenio y motivos directamente inspirados en cosas del pasado y del presente de Armenia. Hay en su modalidad, un sentido, digamos así, renovante, puro, fresco, unido a sus innegables condiciones de narrador, cualidad esta quizás heredada, por su ascendencia, en la que es ancestral el arte de contar.

Títulos como "Mi nombre es Aram", "La Comedia Humana", "Chiquillos", "Las Aventuras" de W. Jackson", "El momento de su Vida", "La Hermosa Gente", etc., dicen con elocuencia de la actividad creadora de William Saroyan.

A. C. A.

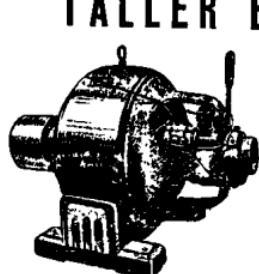
gares de diversiones atendiendo el prestigio y la fama que se ganaron, y se gastan el esfuerzo y sacrificio, cuando es precisamente todo lo contrario. Lo que se necesita para prolongarlos es hacer una vida de templanza.

Hombres jóvenes, muchas veces no bien asesorados por sus directores, capaces espiritual y físicamente de tener ascendiente sobre ellos, los dejan libres, tal vez pensando que su extraordinario poder de reacción les permita recuperar lo que van a dejar en los

lugares de diversión, sin darse cuenta que eso que se pierde ahí no se recupera jamás.

Por eso, para que un deportista nato pueda mantener mejor sus condiciones físicas y espirituales que le dan fama y prestigio, no hay nada mejor que una conducta honorable y una vida regida por la templanza.

Que confíe en ello como en el único amigo, puesto que alcanzar la fama es fácil; lo difícil, como hemos dicho, es mantenerla con altura.

TALLER ELECTROMECANICO

V. SARIAN

MOTORES ELECTRICOS
TRANSFORMADORES
BOBINAJES

MOTORIZACION DE MAQUINAS
JUFRE 165 BUENOS AIRES

TEX-TRICO

Soc. Resp. Ltda. - Capital \$ 800.000

FABRICANTES DE TEJIDOS

ENCOMADORA DE HILADO

Adminis. y Ventas
LARREA 557

T. E. 48 Pasco 8743
Buenos Aires

"ANTEX ARGENTINA"

EDUARDO ATAMIAN

POPLINES

Larrea 667 — T. E. 48-5639

Doctor
ANTRANIK EURNEKIAN
Cirujano

Especialista en Neurocirugía

Actualmente en los EE. UU.
Cnel. N. Vega 5531 — 54-0765

FABRICA DE TEJIDOS
DE ALGODON

TEXTIL

MURAD
de Miron Leonian

VICTORIA 701
Hurlingham F.C.N.G.S.M.

FOTO

A F O L O

ESTUDIO
CORDOBA 4671 T. E. 54-8147

estudio nersessian

ECONOMICO - CONTABLE - IMPOSITIVO
ASUNTOS JURIDICOS

Florida 165
Gal. Gral. Güemes P. 3, of. 343-4

Tel. 30-6877

ARGENTINA S. A.
DE PRODUCTOS FOTOGRÁFICOS

Afianza

el

Prestigio de la Industria Argentina
con los Rollos
de Película para Fotografía

REXOPAN Y REXOCROM

GEVAERT ARGENTINA S. A. de Productos Fotográficos

Bmé. MITRE 1902 - T.E. 48-9011 - BUENOS AIRES

ALBERT TRITSMANS, Director - Gerente General

ADHESION

DANUBIOS. A.

EL CISNE

Soc. Resp. Ltda.

BUENOS AIRES

CORDOBA

MERCERIA - NOVEDADES

"EL PORVENIR"

El Hogar de los Hilos y Botones

M. CHEBEKDJIAN E HIJOS

Azcuénaga 417

T. E. 48-3654

TERKA

- de -

GREGORIO TERTZAKIAN

TINTORERIA Y ESTAMPERIA DE SEDA,
RAYON Y ALGODON

LAPRIDA 1458

T. E. 791-8429 y 795-0044

Vicente López, F.C.N.G.B.M.

« NAVASART »
REVISTA MENSUAL
ORGANO DE LA
U. G. ARMENIA DE C. FISICA
GALERIA GRAL. GOEMES
FLORIDA 165 Piso 6º

SUSCRIPCION

Ejemplar suelto	5.- Pesos
Anual	50.- Pesos
Exterior	4.-Dolares

AÑO 5 - N° 56

ENERO DE 1958

BUENOS AIRES

ALFOMBRAS

SPARTA ATLANTIDA S. A.

INDUSTRIAL Y COMERCIAL